OSNOVNA ŠOLA H. GRAJZERJA

T R Ž I Č

LETNO POROČILO

1 9 7 2 — 1 9 7 3

Ob 500-letnici
slovenskih
kmečkih uporov

ZAVOD ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE
TRŽIŠKA KNJIŽNICA
* TRŽIČ *

OSNOVNA ŠOLA
HEROJA GRAJZERJA
V TRŽIČU

LETNO POROČILO

1972-1973

TRŽIČ 1973

Za strokovnost prispevkov odgovarjajo avtorji, za točnost podatkov v stalnem delu letnega poročila pa upravna služba na šoli

ZAVOD ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE TRŽIČ
Inv.: 13503/1976

Letnik V.
Urednik: Edo Roblek
Založnica: Osnovna šola heroja Grajzerja Tržič
Tišk: Tiskarna inštituta Golnik

ZA PRAVICO IN KRUH, ZA SVOBODO IN NAPREDEK

400-letnica največjega kmečkega punta, katerega razredni interesi so presegli nacionalne, je dala utemeljen povod, da smo letošnje leto posvetili skozi pet stoletij porajajočim se uporom naših prednikov (1358—1848). Spomini na kmečke punte so zaživeli med nami v novi osvetlitvi, v novem pojmovanju njihove pomembnosti in uporniške razsežnosti.

Val preseljevanja evropskih ljudstev je ranem srednjem veku zanesel tudi naše prednike na novo ozemlje. Tu, ob gornjem in srednjem toku Drave, Save in Mure ter vzdolž Soče, ob vznožjih zadnjih vzpetin Vzhodnih Alp, si je slovenski rod izbral novo domovino in ustvaril svojo državnost.

Vendar je po nekaj stoletjih slovenska zemlja dokončno prešla pod oblast nemške srednjeveške države (10. stoletje). Vsakokratni vladar je bil lastnik vse zemlje. Delil jo je med nemško plemstvo, škofije in samostane. Ti fevdalci pa so jo odstopali dalje kmetom — podložnikom. Že tedaj visoke obveznosti podložnikov napram zemljiškim gospodom (dajatve, tlaka) so bile zapisane v urbarjih. Razvoj trgovine in uvedba denarnega gospodarstva pa sta povzročila še večje apetite fevdalcev, in ti so zahtevali od tlačanov vse več, zanikajoč s tem celo tiste pravne norme, ki so jih sami postavili in so že itak obremenjevale kmečka gospodarstva do skrajnosti. Trpljenje slovenskega ljudstva so stopnjevali tudi spopadi med fevdalci, ki so z najemniškimi vojskami krvavo obračunavali med sabo. Dokončno pa so gospodarstvo zavrli turški vpadi, ki so prinašali novo gorje slovenskim tlačanom, branečim ne le svoja življenja, marveč tudi evropsko civilizacijo in kulturo.

Pod težo bremen in trpljenja je začelo kliti uporniško razpoloženje in se je razraslo v prvem kmečkem uporu na Slovenskem že leta 1358. Geslo kmečke vstaje »Le vkùp, le vkup, uboga gmajna!« je dramilo doslej pokornega in podložnega slovenskega duha iz pristajanja na družbeno danost in ga klicalo k puntu, k revolucionarnemu spreminjanju sveta.

Tako se je v petih stoletjih zvrstilo na Slovenskem poleg znanih večjih uporov še okrog sto manjših, povečini omejenih na posamezna fevdna območja.

Vztrajno se ponavljajoči kmečki upori so bili dejanja širokih demokratičnih plasti, izraz takratne žive sile slovenskega ljudstva. In čeprav je bilo v uporih premagano, uporniška misel ni zamrla, kajti nič ne more bolj povezati ljudi tesneje kot skupen poraz in skupno upanje na končno zmago.

Revolucijsko 1848. leto je prineslo odpravo fevdalizma in zaključilo obdobje kmečkih uporov. Nemško plemstvo je nehalo biti gospodar in sodnik slovenskemu kmetstvu. Petstoletna upornost pa ni le priborila pravice do zemlje tistemu, ki se je na njej znojil, ampak je ohranjala tudi slovenski jezik in oblikovala slovenski narod.

Misel puntarske pesmi — robate in neposredne — pa je živela naprej, prevzemala socialno tematiko in pronicala v proletarski svet, dokler ni vzplamtela ideja novega punta, ki je v narodnoosvobodilni borbi v letih 1941—1945 zajela vso našo domovino. Ta čas predstavlja obdobje naše skrajne narodne ogroženosti pa tudi skrajnega upora, ko se je ponosni del slovenskega naroda odzval klicu vstaje in razvnel v sebi zdavnaj podedovanega duha revolucije. Ob posebnih zgodovinskih pogojih se je to obdobje zmoglo notranje do kraja poenačiti s kmečko puntarijo kot družbeno akcijo.

Ideje gibanja in spreminjanja, vtkane v slovensko celotnost, se danes vraščajo v sodobno revolucijo, ki oblikuje nove vrednote, novo vsebino družbenih odnosov, samoupravni položaj in vlogo delovnega človeka, svobodno menjavo dela ter družbeno sporazumevanje in dogovarjanje — vse v imenu človeka, njegovih pravic, svobodnega duha in napredka.

Marija Faganeli-Greif

Tehnologija v šoli

NJENI ŠIRŠI OKVIRI

Tehnologija proizvodnje

Tehnologija je sopotnica mnogih učenih izrazov, ki jih srečujemo v vsakdanjem življenju. S tehnologijo proizvodnje mislimo tako na uporabo sredstev za delo kot na načine predelovanja surovin v izdelke. Načini izhajajo iz delovnih izkušenj, ki si jih človek nabira pri izdelavi predmeta dela, istočasno pa ustvarja tudi ustrezna sredstva, ki mu služijo za učinkovitejše izvajanje opravil. Tehnologija proizvodnje oziroma dela je važna tudi s sociološkega vidika, kajti v korak s spremembami in razvojem tehnologije gredo tudi družbenoekonomske spremembe.

Tehnologija v tržiški industriji

Čas, v katerem živimo, radi označujemo kot obdobje znanstvenotehnične revolucije, kot obdobje naglega razvoja tehnike in tehnologije. Da je temu tako, govorijo tudi primeri iz našega domačega gospodarskega okolja. Tržiška industrija je v zadnjih desetletjih, posebno pa še v zadnjih letih, doživljala pomembno tehnološko preobrazbo. Tako je bombažna predilnica in tkalnica izločila vse stare stroje in popolnoma avtomatizirala obrat tkalnice, v predilnici deloma uvedla nov način predenja in mehanizirala transport. Stare kotle za beljenje so zamenjali kontinuirani sistemi in prejšnji osnovni surovini bombažu so se pridružila sintetična vlakna, ki visoko oplemenitena dajejo tkanine z na trgu iskanimi kvalitetami glede pranja in likanja. Tovarna obrtve Peko, ki letos slavi svojo sedemdesetletnico, je v zadnjem času prešla skokovito pot razvoja. Klasični način izdelovanja, ko je bilo treba čevelj šivati oziroma pribijati podplate in pete, je povsem spremenil montažni sistem, po katerem se čevelj dobesedno montira. V tej industriji je pomenila dokajšnjo spremembo uvedba gume, ki jo danes po lastnostih že prekaša polyuretan, spremljajoče dejavnosti pa so postale tudi izdelava plastike in usnjene skyvars podloge. Proizvodnjo in trg skuša tovarna obvladovati s sobodno računalniško tehniko zbiranja, spremljanja in obdelave podatkov. Združena lesna industrija je zamenjala vse stroje v žagarskem obratu in močno skrajšala čas žaganja. Odpadno žamanje sklada in povezuje strojno, v prihodnosti pa predvideva mletje odpadkov. Nekdanji obrtniški način izdelave pohištva so nadomestili stroji in tekoči trak. Osnovni material je še vedno naravni les, ki odlikuje pohištvene izdelke tovarne, medtem ko je politiranje popolnoma mehanizirano. Serijska proizvodnja je značilna tudi za obrata zabojarne in tapetništva. Tudi tovarna lepenke je v svoji proizvodnji prešla na montažo in je poleg lepenke s skupno pripravo snovi uvedla tudi izdelavo papirja. Novo je fazno sušenje, s katerim dnevno proizvodnjo izdelkov posušijo sproti, nekdanje zračno sušenje pa je glede na vremenske razmere trajalo štirinajst dni in več. Pomembna pridobitev za tovarno je obratni laboratorij, ki kontrolira faze proizvodnje, končne proizvode in industrijske odplake. Lahko bi še nadaljevali z naštevanjem vrste tehnoloških premikov v ostali tržiški industriji in v gospodarskih dejavnostih sploh.

Spreminjajne izobraževanja

Kako bi si mogli ob tolikšnem razvoju predstavljati sodobno šolo le ob tabli in kredi, enima prvih in najstarejših učnih pripomočkov! Tehnologija nezadržno in nujno vstopa v šolo, saj si od nje obetamo učinkovitejše delo: bolje in v krajšem času usposobiti mladi rod in ga predvsem pripraviti za samoizobraževanje. Za tem stremi marsikatera sodobna družba, posebno še naša, ki želi delavca in samoupravljalca, sposobnega udejstvovanja in ustvarjanja v gospodarskem in hkrati v družbenopolitičnem življenju. Sicer pa je izobraževanje v svetu nasploh v krizi. Dva dejavnika — eksplozija obveščanja in eksplozija prebivalstva — terjata spreminjanje izobraževanja. Izraz eksplozija obveščanja pomeni pravzaprav eksplozijo znanja. Večina predmetov zahteva čedalje več učenja in tako morajo učenci in šole iz leta v leto opravljati težje in obsežnejše naloge. O eksploziji prebivalstva govorijo presenetljivi podatki: v sto letih, od 1830 do 1930, se je človeštvo podvojilo, naraslo od ene milijarde na dve, danes pa je preseglo že tri milijarde. Vse to pomeni več učencev in daljše šolanje, lahko bi rekli: eksplozijo izobraževanja. Le-te ni mogoče obvladati z dosedanjimi načini in sistemi. Izhod je v preminjanju izobraževanja, za kar nudi tehnologija v šoli eno od pomembnih možnosti. Toda uvajanje tehnologije ni le nakup nekaj aparatov in naprav. Z njo se menjajo tudi druge prvine v kompleksu vzgoje in izobraževanja, kar predstavlja notranjo reformo šolstva: usposabljanje učiteljev za uporabo tehnologije in spreminjanje pojmovanja, drugačno zgradbo učnega procesa in menjanje odnosa med učiteljem in učencem, drugačno razporejanje delovnega časa, posodobitev celotne organizacije izobraževalnega sistema, kar naj spremlja stalno raziskovalno delo, in končno funkcionalno oblikovanje šolskega prostora.

Samoprispevek in šolski prostor

Glede šolskega prostora obstajajo v Tržiču optimistični izgledi, saj so se občani s svojo zrelostjo in razumevanjem odločili na referendumu v letošnjem juniju za podaljšanje samoprispevka za izgradnjo šolskega prostora in varstveno-vzgojnih ustanov. Tako bo tržiška občina dobila v desetih letih tri nove popolne osnovne šole in adaptirane podružnične, skoraj v celoti nov osnovnošolski prostor, kar je izrednega pomena za razvoj šolstva na njenem območju. Nove zgradbe ustrezajo sodobnim zahtevam in razpolagajo z vsemi vrstami potrebnih prostorov: za pouk, telesno vzgojo in rekreacijo, za družbeno življenje, prehrano in administracijo. Pri učilnicah je vidno stremljenje po ustreznosti za kabinetni pouk, ki je prostorsko ekonomičnejši od klasičnega, pedagoško pa omogoča ustreznejšo delovno atmosfero. Oprema, v kombinaciji lesa, kovin in plastičnih mas, je lahko prenosljiva, pripravna za raznoliko razmeščanje v učilnici in daje čutiti gibanje in dinamiko sodobnega pouka. Prostori so v skladu s higienskimi predpisi, okrašeni s slikami, zavesami in cvetjem pa ustvarjajo prijetno vzdušje domačnosti, ki dobi še večje razsežnosti z zelenicami in nasadi zunaj stavbe. In če tržiške razmere vključimo v akcijo »sto šol ob stoletnici osnovnega šolstva« v slovenskem prostoru, začutimo res obsežen zunanji okvir novostim v šolstvu.

PEDAGOŠKA ALI IZOBRAŽEVALNA ALI UČNA TEHNOLOGIJA

Učne metode in učna tehnologija

Odkar obstajajo razmišljanja o poučevanju — in vemo, da že stoletja —, si prizadevajo pedagogi ne le opredeliti učno snov, ampak najti tudi sredstva in osvetliti pota za njeno uspešno posredovanje in osvajanje. Kot vsako organizirano delo terja pouk za svoj učinkovit rezultat ustrezne učne metode in sredstva. Tradicionalna šola je smatrala vse do srede 20. stoletja, da je mojstrovina poučevanja v uspešni metodi, dajala je torej prednost metodični komponenti pouka. Tehnizacija vsakodnevnega življenja je pospešila prodiranje tehnike v šolo. Specifičnost osnovnega delovnega procesa pri pouku, kjer ne gre za obdelavo materialne surovine, pa je ob tem pogojevala zelo različna gledanja na tehnično komponento v pouku: v skrajnostih zanikanje in precenjevanje. Zato se omejuje definicija za pedagoško tehnologijo izpred nekaj let le na uporabo tehničnih sredstev pri poučevanju. Če

pretehtamo odnos med učno metodo in učno tehniko v duhu didaktičnega pojmovanja, pridemo do spoznanja, da obstaja med obema povezanost, ki ne dopušča oddvojene obravnave. Nasprotno, učne metode in učno tehniko je treba gledati v njuni medsebojni pogojenosti kot sestavni komponenti učne tehnologije.

Pojem informacije

Kakšno vlogo ima učna tehnologija in kaj je pouk sam po sebi, si razlagamo danes s pomočjo teorije informacij. Za pouk pravimo, da je proces, v katerem prenašamo posplošene in urejene izkušnje prejšnjih generacij na sedanje, pri tem pa moramo izkustva človeštva preliti v sistem informacij. Če hočemo opredeliti pojem informacije, kar je tudi nujno, izhajamo pri tem iz pouka. Celovita učna snov, s katero se morajo seznaniti učenci v nekem razredu pri določenem predmetu v teku šolskega leta, je učni program. Postopno ga delimo na manjše dele v treh stopnjah: na miselno zaokrožene celote ali komplekse, sledijo učne teme, ki se praviloma pokrivajo z učno uro, in nato informacije. Iz prakse namreč vemo, da cele učne teme ni mogoče dati hkrati kot nekak velik zalogaj, ampak jo razčlenimo na določeno število vsebinskih elementov; to so informacije. Z vidika teorije informacij deluje učitelj pri pouku kot oddajnik, učenec pa kot sprejemnik. Učitelj hrani v svoji zavesti učno vsebino, ki jo mora spreminjati v sistem informacij, da bi jih učenec mogel sprejeti preko nekega medija (tu često nastopa učna tehnologija) in da bi na osnovi osvojenih informacij smiselno reagiral v problemski situaciji. Sprejeta informacija zmanjšuje število možnih napačnih reakcij učenca ob razreševanju problema. Že posamezna sprejeta informacija pomaga človeku, da se laže znajde. Še dosti več nam povedo informacije, ki so dobro sistematizirane — premišljeno spravljene v sklep (pri pouku govorimo o sistemu informacij!). Enostaven primer iz vsakdanjega življenja nam more nazorno prikazati, kako npr. 6 sistematiziranih informacij praviloma zadošča, da pošta nezmotljivo dostavi pošiljko pravemu med približno tri in pol milijarde možnih prejemnikov. Pri poštni pošiljki nam prva informacija pove državo, druga mesto, tretja ulico, četrta hišno številko, peta priimek in šesta ime. Že prva informacija izključi preko tri milijarde ljudi in zoži krog potencialnih prejemnikov na poprečno petnajst milijonov. Vsaka naslednja informacija naglo zmanjšuje njihovo število, dokler končno šesta informacija ne izključi vseh napačnih poskusov izročila poštne pošiljke.

6 IVAN LIKAR 5
2 LJUBLJANA
3 TITOVA 6 4
1 YU

V pouku predstavlja informacija osnovni vsebinski element. Sodobna šola stremi za tem, da bi oddajo in prenos informacij v čimvečji meri prevzela tehnologija in sprostila učiteljev čas za drugo, predvsem vzgojno delo z učenci.

Klasifikacija

Da bi dobili pregled o tako pestrem fenomenu, kot je učna tehnologija, je treba opraviti ustrezno razvrstitev. Namen tega sestavka je predvsem klasifikacija učne tehnike, ob tem da izpustimo razlago učnih metod, o katerih je bilo že mnogo napisanega. Če želimo urediti učno tehniko v sistem, nastane najprej vprašanje kriterija za razvrstitev. Glede na različne kriterije obstajajo predvsem tele klasifikacije:

1. Klasifikacija učne tehnike po **vsebini** učne snovi. Starejša šolska praksa govori o učilih, urejenih po predmetih, npr. za matematiko, fiziko, kemijo itd.

2. Po **namenu** razlikujemo demonstracijsko učno tehniko, katere se poslužuje učitelj, ter manipulativno in operacijsko, ki služita učencem za samostojno eksperimentiranje oziroma osvajanje delovnih operacij.

3. Razširjena je tudi klasifikacija učne tehnike po obliki **psihofiziološkega vpliva** na učence. Vizualna tehnika deluje na vid, avditivna na sluh in kinestetična na organe za motorno občutljivost.

4. Za razliko od naštetih razvrstitev, ki so enostranske, moremo bolj vsestransko kvalifikacijo izvajati iz **teorije informacij,** po kateri obsega učna tehnika dve osnovni skupini:

— objekti, ki učenca informirajo o določenih dejstvih in odnosih (npr. model, slika, film), so nosilci informacij in jih navadno imnujemo **učna sredstva;**

— objekti in naprave, ki omogočajo, da prispejo informacije čim manj popačene in ohranjene do učenca. To so mediji za prenos informacij in jim pravimo **učni pripomočki** (aparati).

Učna sredstva so vezana na določeno snov, učni pripomočki pa so praviloma polivalentni in jih lahko uporabljamo za katerikoli predmet.

UČNA SREDSTVA

Zaradi množice učnih sredstev po šolah je mogoče tu podati le skop pregled, nikakor pa ne opisa posameznih učnih sredstev. Najbolj naravna je njih razdelitev po načinu, kako odražajo stvarnost. Glede na ta kriterij obstajata dve osnovni kategoriji:

1. **Originali,** h katerim spadajo

— narava sama (potok, gozd)
— simulirano naravno okolje (botanični vrt, akvarij)
— izolirane prirodnine (zbirka kamenin)
— produkti, ki so rezultat človeškega dela in spadajo lahko med uporabne (potrošno blago) ali okrasne predmete (umetniške slike).

2. **Nadomestki** služijo često predvsem za tipiziranje poedinih značilnosti. Glavne podskupine so:

— preparati, ki so hkrati tudi originali in jih delimo v suhe (nagačene živali, herbarij) in mokre (preparati v alkoholu in drugih konzervirnih sredstvih)
— modeli, ki navadno prikazujejo funkcioniranje ali notranjo zgradbo originala
— makete ali reliefi, ki reproducirajo zunanje oblike in proporce predmetov
— dvodimenzionalni nadomestki: zidne slike, fotografije, diapozitivi in filmi
— simbolični nadomestki — ne predstavljajo objektov ampak pojme in se poslužujejo simbolnih znakov (kartografski materiali, sheme, grafikoni in diagrami).

Učbenik — kot posebej za pouk napisano gradivo — je prvo, osnovno in najstarejše učno sredstvo. Tudi danes je tiskani material še vedno najvažnejše transmisijsko gradivo za prenos informacij oziroma glavni kulturni medij in zato zasluži učbenik posebno obravnavo.

Učna sredstva, za katera je značilna tesna povezanost z določeno učno snovjo, spadajo s pedagoškega vidika v domeno metodike.

UČNI PRIPOMOČKI

Tudi število učnih pripomočkov občega tipa je za pouk zelo veliko, kar onemogoča logično in dopušča le njih praktično razvrstitev, in to v tri velike skupine:

1. **Učni pripomočki za izpostavitev:**

— šolske table, verjetno najstarejši učni pripomočki, ki so doživljale v teku časa velike spremembe v materialu (les, pločevina, steklo, linolej, plastične mase), v obliki(enostavne, zložene, trakaste) in v barvi (od črne do zelene in brez svetlobnega refleksa)

— razne plošče: magnetne, na katere se lahko z magnetki pritrdijo aplikacije iz papirja, raster in transparentne plošče ter flanelografi

— projekcijska platna, od katerih novejša omogočajo projekcijo filmov in diapozitivov tudi pri dnevni svetlobi.

2. **Avdiovizualni učni pripomočki** so vsi oni, ki jih daje pouku na razpolago vsa razvita tehnika množičnega obveščanja in telekomunikacij. Najvažnejše med njimi bi po praktičnem namenu razvrstili takole:

— Avditivni učni pripomočki, med katere prištevamo radio, naprave za ozvočenje, magnetofon in gramofon. Radio služi za neposreden sprejem šolskih in drugih izobraževalnih oddaj ter presnemanje le-teh. Naprave za ozvočenje omogočajo prenos internih obvestil, predavanj in proslav ter služijo za emisijo zvočnih posnetkov. Magnetofon je dokaj pomemben, saj na njegovem traku lahko ohranimo posnetke koncertov, recitacij itd., uporaben pa je tudi za jezikovne vaje in za ozvočenje vizualne projekcije. Podobno uporabljamo tudi gramofon.

— Vizualni učni pripomočki so filmski projektorji, diaprojektorji, episkopi, grafoskopi, mikroskopi in drugi. Filmske projektorje za 16 mm trak uporabljamo za projekcijo standardnih učnih filmov, 8 mm pa za projekcijo amatersko izdelanih filmov. Diaprojektorji služijo za statično projekcijo diafilmov oziroma bolj praktičnih diapozitivov, episkopi pa za projekcijo neprozornih reprodukcij iz knjig, geografskih kart ipd. Pisanje po grafoskopski foliji nadomešča učitelju pisanje na tablo in mu s projekcijo slike za hrbtom omogoča stalen vis-a-vis odnos do učencev.

— Simultani avdiovizualni pripomočki omogočajo istočasno prenos zvoka in slike. Sem prištevamo tonske filmske projektorje, televizorje, šolsko televizijo in kombinacijo naprav za ozvočene projektorje. Kinoprojektroji so tako skonstruirani, da lahko projicirajo ozvočene ali neme filme. Televizorji za šolsko uporabo se podobno kot radioaparati ne razlikujejo od onih za komercialne namene. Njih osnovni namen je neposreden sprejem šolskih televizijskih oddaj. V novejšem času mnogo eksperimentirajo z vgrajenimi napravami za presnemanje in reprodukcijo oddaj (magnetofonski trak). Šolska televizija je po namenu slična napravi za ozvočenje in omogoča prenos predavanja z demonstracijami iz šolskega studia v izbrano učilnico. Sistem ozvočene projekcije sestavljajo sinhronizirani avditivni in vizualni materiali, npr. diafilm in gramofonska plošča ali pisani tekst, diapozitivi in magnetofonski trak.

3. **Manipulativni učni pripomočki** obsegajo pribor za risanje in merjenje ter shrambe, prilagojene posebnim vrstam učnih sredstev, kot so diskoteka, magnetoteka, fototeka, filmoteka idr.

Funkcija učnih pripomočkov je določena z njihovim položajem kot medija za prenos informacij v učnem procesu. Njihova problematika sodi v obravnavo didaktike.

UČNI STROJI IN TEHNIČNI PRIPOMOČKI V SLUŽBI PROGRAMIRANEGA POUKA

Programirani pouk

Za najnovejši razvoj na področju učne tehnike je značilen pojav učnih strojev in drugih tehničnih pripomočkov v službi programiranega pouka. Le-ta je vzklil pred dvema desetletjema v ZDA in se hitro razširil tudi v druge razvite dežele. Pod programiranim poukom razumemo sistem organizacije pouka, pri katerem so učni cilji točno opredeljeni, učna snov pa razčlenjena na učne korake. Za vsakega od njih so značilni tile sestavni deli:

— informacija: majhen del učne snovi, ki jo učenec skuša osvojiti

— problemska situacija: vsaki informaciji sledi vprašanje

— povratna informacija: učenec odgovori na vprašanje

— podkrepitev: učenec dobi pojasnilo o pravilnosti svojega odgovora.

V jeziku teorije informacij bi lahko programirani pouk opredelili takole: To je sistem organizacije pouka, pri katerem je učna snov najprej razčlenjena na infor-

macije, ki si sledijo v logičnem zaporedju. Tudi osvajanje informacij je strogo precizirano in sloni na neprekinjenem toku informacij in povratnih informacij med oddajnikom (programirani material, učni stroj) in sprejemnikom (učenec). Po vsaki sprejeti informaciji je učenec postavljen v problemsko situacijo, ki jo mora rešiti na osnovi že osvojenih informacij (znanja) in to sporočiti (povratna informacija) oddajniku. Nato sledi podkrepitev (pojasnilo o uspešnosti odgovora) in šele zdaj lahko preide učenec na predelavo novega dela (koraka) učne snovi.

Shematično izgleda ves proces takole:

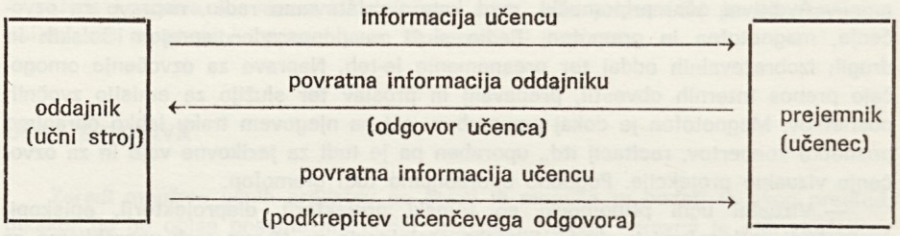

Pri programiranem pouku učitelj praviloma ne sodeluje neposredno. Vlogo oddajnika informacij prevzema programirani učbenik ali učni stroj, ki ga želimo predstaviti nekoliko podrobneje.

Učni stroj

Učni stroj je taka tehnična naprava, ki omogoča tok informacij v več smereh. Če naprava lahko dá informacijo učencu, sprejme njegov odgovor in zmore podkrepitev učenčevega odgovora, tedaj potekajo informacije v treh smereh in govorimo o popolnem, pri le dveh možnih smereh pa o nepopolnem učnem stroju.

Nepopolni učni stroji so med drugimi:

— responderji (komunikatorji), ki omogočajo učenčev odgovor in podkrepitev le-tega

— eksaminatorji (izpraševalci) funkcionirajo slično kot responderji, le s to razliko, da stavijo vprašanja in sprejemajo učenčeve odgovore, ne dajejo pa podkrepitve.

Popolni učni stroji so napravili v kratkem obdobju velik razvoj in prešli skozi več faz. Najprej so se pojavile naprave za individualno učenje na mehanični osnovi. Tako je leta 1926 ameriški psiholog S. Pressey skonstruiral enostavno napravo za testiranje, ki je bila uporabna tudi za učenje. Podobna je bila nekakšnemu pisalnemu stroju. S papirja na valju je mogel učenec prebrati le en učni korak: informacijo, vprašanje in nato izbrati med več možnimi odgovori. Odgovoril je s pritiskom na ustrezno tipko. Valj z učno snovjo se je premaknil naprej le, če je bil odgovor pravilen.

Elektromehanske naprave

F. Skinner je 1954 razvil teorijo programiranega pouka, v kateri igra glavno vlogo podkrepitev vsakega pravilnega odgovora. Skonstruiral je elektromehanično napravo za uporabo svojih programov. Učenje je potekalo podobno kot pri prejšnjih, le da učenec ni izbiral pravega med že danimi odgovori, ampak ga je sam oblikoval in zapisal. S premikanjem valja je prišel do že napisanega pravilnega odgovora in ga lahko primerjal s svojim, ki pa se je med tem pomaknil že tako daleč, da ga ni mogel več popraviti. Razpored učne snovi je imel obliko linearnega programa.

Nov premik na področju uporabe učnih strojev je bil leta 1959, ko je Crowder začel kreirati razvejane programe. Za razliko od linearnih dobi učenec pri teh ob napačni rešitvi problema dopolnilno informacijo, ki mu omogoča doumeti njegovo zmoto. Tehnična naprava, skonstruirana za tako učenje, dela na naslednjem principu: učna snov je projicirana na ekran, za izbiro pravilnega odgovora služi tastatura, notranji mehanizem pa ureja nizanje učnih korakov in potrebnih dopolnilnih informacij.

Programirani učbeniki

Vse tri doslej naštete naprave služijo za individualno delo in za programirani pouk niso neobhodne, ker programirano gradivo lahko posredujemo tudi v obliki programiranih učbenikov. Ti so urejeni tako, da učenec najprej prebere informacijo, nato vprašanje, sledi zapis njegovega odgovora. Tega primerja s pravilno, a skrito rešitvijo v knjigi. Za uspešno delo je potrebno seveda nekaj samodiscipline.

Kvalitetno novo rešitev predstavljajo naprave za kolektivno uporabo, torej za učence v razredu. To so v prvi vrsti elektronske učilnice, od katerih vsaka ima naslednje naprave in opremo: avdiovizualni set (z dvema ali tremi kinoprojektorji), s katerega pomočjo projiciramo informacije na ekranu, ki je vidljiv za vse; drugi del učilnice so delovne mize z responderji (z njihovo pomočjo učenci odgovarjajo); tretji del je komandna miza, do katere prihajajo po kablih sporočila učencev in ki registrira pravilnost odgovorov ter čas za rešitev problemov. Komandna miza je v neposrednem upravljanju učitelja ali pa avtomatsko po vnaprej programirani shemi pouka. Slabost tega mehanizma je v tem, da učencu ni mogoče pojasniti, kje in kdaj je pogrešil. Zato ga ob napačni rešitvi problema ali izloči iz nadaljnjega dela ali pa vsi učenci dobijo dopolnilno informacijo.

Elektrtonske učilnice

V elektronskim učilnicah se torej javljajo težave okrog individualizacije pouka, ko učenci delajo z različnim tempom in dajejo različne napačne odgovore. Z uporabo kompjutra — elektronskega računalnika — v izobraževalne namene se odpirajo neslutene možnosti za individualizirano vodenje dela posameznega učenca. Pri tem sistemu je vsak učenec opremljen z napravo za sprejemanje učnega programa in za dajanje odgovora (terminal), ki je v povezavi z elektronskim centrom slično kot so telefoni s telefonsko centralo. Center registrira odgovore in avtomatsko usmerja tok učnega programa za vsakega učenca posebej. Sodobni razvoj elektronike omogoča, da ima en sam kompjuter istočasno na zalogi ogromno število informacij, sistematiziranih v niz različnih programov, in da lahko regulira delo večjega števila učencev, ki so prostorsko lahko stotine kilometrov oddaljeni od centra.

Elektronski računalnik v službi izobraževanja

Poleg teh naprav se v sodobni učni tehnologiji pojavljajo tudi druge rešitve, ki bogatijo tok informacij in povratnih informacij v učnem procesu. Take so npr. multimedialne učilnice, ki so opremljene s standardnimi avdiovizualnimi pripomočki (kinoprojektor, diaprojektor, grafoskop, radio, magnetofon, gramofon, televizor) in z respondrskim sistemom, ki omogoča hitro reagiranje učencev in podkrepljevanje njihovih odgovorov. Tako se učenci maksimalno aktivirajo v učnem procesu. Takšno učilnico za pouk tujih jezikov imenujemo fonolaboratorij.

Multimedialne učilnice

Učni stroji ne zmanjšujejo vloge učitelja. Še vedno uvaja učence v delo in po končanem učnem odnosu med učencem in strojem spet prevzame vodenje učnega procesa. Ob tem pa učni stroji, posebno kompjuter, osvobajajo učitelja dolgotrajnih in ponavljajočih se opravil (popravljanje nalog, ocenjevanje) in mu dajejo več časa, da se posveti ustvarjalni strani vzgojno-izobarževalnega dela in tistim vzgojnim problemom, ki so tipično človeški in osebni.

DEMONSTRACIJSKA IN KIBERNETSKA UČNA TEHNOLOGIJA

Če si odmislimo učne metode in gledamo učno tehnologijo predvsem z vidika učne tehnike, lahko prejšnji, nekoliko podrobnejši pregled, strnemo v shemo. (Prikaz na 12. strani)

Demonstracijska učna tehnologija obsega učna sredstva in pripomočke za ponazoritev učne snovi. Novejša od njih, ki zahtevajo več priprave za vključitev v pouk, lahko precej skrajšajo potreben čas v pouku samem ter povečujejo zanimivost in kvaliteto. V bistvu pa vsa ta tehnika ne vnaša posebnih sprememb v učni proces. Predstavlja naprave za enosmerno komunikacijo, ki prevladuje pri frontalnem pouku. Tok informacij teče le od izvora do učenca. Slednji pa lahko še nadalje ostaja pasiven. Učenje vodi učitelj oziroma program emisije: aktivnost torej ne izhaja iz učenca. Učenje se odvija kot prisotnost pri pouku. Učiteljeva aktivnost zavzame večino časa v učnem procesu. Razmerje med aktivnostjo učitelja in učenca pri klasičnem pouku lahko ponazorimo z naslednjo shemo:

Tehnologija in učenčeva aktivnost

Učiteljeva aktivnost (predavanja s pomočjo nekaj malega učne tehnologije) 80 % — 20 % Aktivnost učenca (občasni odgovori, izpiti)

PODROČJA UČNE TEHNOLOGIJE

Demonstracijska tehnologija		Kibernetska tehnologija	
učna sredstva	učni pripomočki	mehanska	elektronska
1. Originali — narava sama — simulirano naravno okolje — izolirane prirodnine — produkti 2. Nadomestki — preparati — modeli — makete, reliefi — slike, fotografije — grafikoni, diagrami Učbenik	1. Pripomočki za izpostavitev — table — plošče — projekcijska platna 2. Avdiovizualni — avditivni . radio . naprava za ozvočenje . magnetofon . gramofon — vizualni . filmski projektor . diaprojektor . episkop . grafoskop . mikroskop — simultani avdiovizualni . tonski filmski projektor . televizor . šolska televizija 3. Manipulativni — pribor, shrambe	— polprogramirani materiali (delovni zvezki, učna pisma) — programirani učbeniki — sistem responderjev — mehanski učni stroji — elektromehanski učni stroji	— elektronske učilnice — multimedijske učilnice — kompjutrski učni sistemi
Frontalni pouk		Programirani pouk	
Receptivni učni odnos		Aktivni učni odnos	
Individualizacija učenja			
neznatne možnosti		velike možnosti	

Toda že ob danes razpoložljivi tehnologiji v šoli, ko kibernetska šele odpira vrata, je mogoče napraviti pouk učinkovitejši in povečati aktivnost učencev. Vse skupaj je treba bolje organizirati in z enosmerno tehnologijo racionalizirati učni proces tako, da ostane več časa za aktiviranje učencev. V tem primeru učitelj prevzame vlogo organizatorja dela. Shema za novi odnos je naslednja:

Aktivnost učitelja 50 %	Aktivnost učencev ob ustreznih metodah dela 50 %
Frontalna učna tehnologija	Kibernetska učna tehnologija

Takšna zamisel zahteva istočasno tudi uravnoteženo razvijanje in uvajanje tako demonstracijske kot kibernetske učne tehnologije. Vloga učitelja in vloga učenca raste: učitelj mora obvladati nove metode in tehniko dela; učenec pa dobiva več pravic pa tudi večjo odgovornost za rezultate dela.

Možnosti za najvišjo stopnjo aktiviziranja učencev daje kibernetsko zasnovana tehnologija individualiziranega pouka. Omogoča dvosmerno komunikacijo: tok informacij teče od izvora do učenca in v povratni smeri od učenca do oddajnika. Uvajanje te tehnologije v učni proces pa zahteva kompleksen sistemski pristop, ker izziva bistvene spremembe v vseh komponentah, strukturah in odnosih v vzgojno-izobraževalnem sistemu.

TEŽAVE IN OBETI

Četudi je učna tehnologija nepogrešljiv sestavni del sodobne šole, jo kot vsako stvar spremljajo težave in omejitve. Prišli smo v stanje spontane difuzije, ker se tehnologija širi na vse večjem prostoru in ko je treba postaviti njeno projektiranje, proizvodnjo, prodajo, nakup, pojmovanje, uporabo, spremljanje rezultatov in predvidevanja za prihodnost na pravo mesto. Tak namen je prav gotovo imel zavod za šolstvo SRS, ko je letos aprila priredil v Ljubljani posvet o problematiki izobraževalne tehnologije v sistemu vzgoje in izobraževanja. Na trgu nudijo danes proizvajalci najrazličnejšo tehniko. Premalo je usklajenosti med proizvodnimi programi različnih proizvajalcev, premalo tudi med njimi in uvozom. Kaj potrebujemo, narekuje trg namesto šolstva. Kdor hoče, kupi, kdor hoče, tudi uporablja ali ne. Zato se je treba dogovoriti o izboru učne tehnologije in obvladati komercialne vidike.

Nesmotrno je tudi, da v vzgojno izobraževalne ustanove uvajamo izolirane objekte učne tehnike, ki potem često niso optimalno izkoriščeni, niti ne upoštevamo dovolj, da je vzporedno z uvajanjem tehničnih sredstev treba spremljati tudi druge komponente šole. Premalo je tudi proučeno, kaj se dogaja v učencih ob novih pogojih in novem načinu dela. Tudi učitelji niso dovolj pripravljeni na novo vlogo. Tako je nujno treba odpraviti neskladja in pomanjkljivosti, čemur naj za osnovo in kot vodilo služi sistematično spremljanje učne tehnologije in preverjanje njene učinkovitosti — potrebno je pospešeno raziskovalno delo.

Stroški v zvezi z učno tehnologijo so visoki. Vendar od nje toliko pričakujemo, da nanje pristajamo. Čeravno smo za demonstracijsko tehnologijo rekli, da ne vnaša bistvenih sprememb v pouk, ker omogoča le enosmerno komunikacijo, predstavlja vsekakor pomemben in nujen potreben napredek pouka: večjo kvaliteto, učinkovitost in racionalnost. V tem so možnosti za obvladovanje problemov, ki jih ob tem času poraja naraslo število učencev (zaradi porasta števila prebivalstva in daljšega šolanja posameznikov) in narasle potrebe po znanju v vseh delih sveta.

Prihodnost, katere obrise nam skušajo podati futurologi na osnovi izračunov in predvidevanj, dokaj jasno očrtuje tudi profil človeka jutrišnjega dne. Moral bo biti delavec-ustvarjalec in sposoben samoizobraževanja najmanj skozi vso delovno dobo. Takega človeka oblikuje produktivno in kreativno učenje, za kar pa je kibernetska tehnologija nepogrešljiva.

Učna tehnologija pretresa tradicionalni pouk in utira nova pota (ki seveda morajo biti osvetljena) v naslednjih didaktičnih smereh:

Znanje, ki je nekdaj izhajalo pretežno iz učitelja, ima na voljo čedalje več izvorov in tako se močno širi izbor izvorov znanja.

Slabi pouk v smislu poučevanja; v ospredje stopa učenje kot aktivni proces.

Komuniciranje med učiteljem in učencem postaja drugačno: dvosmerna komunikacija omogoča dialog in s tem drugačen medsebojni odnos, v katerem sta aktivna tako učitelj kot učenec.

Ob individualizaciji učenja učni proces ni več usmerjen na poprečnega učenca, ki si ga bolj ali manj le zamišljamo, ampak upošteva konkretnega učenca, njegove sposobnosti, znanje in moči za hitrost napredovanja v učnem delu. Individualizacija

pouka ima neizpodbitno visoko vrednost za optimalni razvoj vsake posamezne osebnosti. Vendar se mora učenec naučiti pridobivati znanje tudi kolektivno, kajti učenje ni le psihološki, je tudi socialni proces.

Odpirajo se možnosti za samokontrolo rezultatov učenja in s tem za nov odnos — samokritičnost učenca.

Individualizacija ne pomeni učenja le v individualni obliki, učenja vsakega učenca samega zase. Prerašča v masovno obliko, ko učenec predeluje njemu ustrezajočo učno snov v skupini. Vsi so pred istim terminalom — ali v stilu prihodnosti — pod istim izobraževalnim satelitom.

Večajo se možnosti, da prevzamejo del priprave na pouk ljudje izven šole, kar pomeni intenzivnejšo in cenejšo pripravo dela.

Z vidika kibernetike govori didaktika prihodnosti tudi o prehodu upravljanja s pomočjo nalog v upravljanje s pomočjo ciljev, formalnega planiranja v intenzivno planiranje in dosedanjega reguliranja v pouku v reguliranje situacij.

Vsi ti pogledi odpirajo možnosti za oblikovanje novega človeka prihodnosti. Zlasti pa ustrezajo uresničevanju vzgojno-izobraževalnih ciljev samoupravne socialistične družbe in preraščanju klasične pedagogike v samoupravno.

LITERATURA

Apter I. M.: Nova tehnologija izobraževanja (prevod iz angleščine), Ljubljana 1971

Danilović M.: Perspektive suvremene nastave, Beograd 1971

Furlan I.: Učenje kot komunikacija (prevod iz hrvaščine), Ljubljana 1972

Furlan I.: Težave kompjuterizacije programiranega učenja na osnovi komunikacije primarnega tipa (Teze za posvet o problematiki izobraževalne tehnologije), Ljubljana 1973

Kums H. F.: Svetska kriza obrazovanja (prevod iz francoščine), Beograd 1971

Kranjc A.: Vpliv spreminjanja vzgojno-izobraževalnega procesa in vloga učitelja na uporabo novih učnih tehnik (Teze), Ljubljana 1973

Makanec B.: Upotreba računala u frontalnoj i individualiziranoj nastavi (Teze), Ljubljana 1973

Marentič-Požarnik B.: Računalniško opravljani pouk kot pomembno področje uporabe računalniške tehnike v šolstvu (Teze), Ljubljana 1973

Marentič-Požarnik B.: Prednosti in omejitve pedagoške tehnologije (Teze), Ljubljana 1973

Mužić V.: Programirana nastava, Zagreb 1968

Mužić V.: Prva iskustva s nastavom pomoću kompjutera kod nas (Teze), Ljubljana 1973

Mužić V.: Kompjuter u nastavi, Zagreb 1973

Pasarić B.: O strategiji uvodjenja nove obrazovne tehnologije u odgojno-obrazovni sistem (Teze), Ljubljana 1973

Philologen-Verband Nordrhein-Westfalen: Kybernetik und programmierte Bildung, Düsseldorf 1969

Strmčnik F.: Kibernitična smer programiranega pouka, Sodobna pedagogika, Ljubljana 1972, št. 7—8, str. 261—280

Špan M.: Primjena programirane nastave u praksi, Zagreb 1973

Švajcer V.: Organizacija nastave, Rijeka 1972

Zvonka Pretnar

Poklicno usmerjanje

Pomembnosti poklicnega usmerjanja se navadno zavemo, ko je naš otrok prišel do osmega razreda. Takrat se znajde sam, z njim vred pa tudi starši in šola pred včasih celo usodnim vprašanjem: KAM NAPREJ? Vendar pa poklicno usmerjanje ni samo skrb staršev, učencev in šole, ampak celotne družbe. Kolikšen pomen pripisuje naša družba usklajenosti med sposobnostmi posameznika in resničnimi možnostmi šolanja in zaposlovanja, nam pove stališče, da je »poklicno usmerjanje lahko samo tista sistematična in organizirana strokovna dejavnost, ki posamezniku vsetransko pomaga pri njegovem profesionalnem razvoju in osebnem uresničenju«.*

Mlad človek se bo poklicno razvil in osebno uresničil, če si bo izbral tak poklic, ki bo polno zaposloval njegove sposobnosti. Zato moramo pred izbiro poklica poiskati odgovor na naslednja tri vprašanja:

Kaj morem?

Sem spadajo naše sposobnosti. Nekatere lahko spoznamo brez posebnih merjenj (ročna spretnost), nekatere pa zmerimo s posebnim testi (intelektualne sposobnosti). S tem vprašanjem je povezano tudi načelo, naj kar najbolj zgodaj začnemo ugotavljati intelektualne sposobnosti učencev, primerjati testne rezultate z uspehi v šoli in, če je potrebno, odkrivati ter pomagati odpraviti vzroke prevelikih razlik. Na ta način poskušamo najti tudi tiste učence, ki bodo sposobni nadaljevati šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah, niso pa ustrezno motivirani in nimajo materialnih možnosti. Taki učenci lahko že v sedmem in osmem razredu dobijo štipendijo temeljne izobraževalne skupnosti v Tržiču, na srednji šoli pa imajo možnosti, da jih štipendirajo republiška izobraževalna skupnost, republiški zavod za zaposlovanje ali komunalni zavod za zaposlovanje. Seveda so možnosti za pridobitev štipendije precej širše, če upoštevamo še gospodarske organizacije, ki z družbenim dogovorom urejajo štipendiranje in zaposlovanje.

Kaj hočem?

To so učenčeve želje. V precejšnji meri so odraz ambicij staršev, spoznavanja različnih poklicev in učenčeve aktivnosti v izvenšolskih dejavnostih. Odločitev bo pravilna le, če bodo želje usklajene s sposobnostmi. Često se zgodi, da imajo starši prevelike načrte z otrokom, ki jih le-ta kljub vsej prizadevnosti in pridnosti ne more uresničiti, zato je razočaranje nad otrokom in samimi seboj veliko in boleče. Do tega najpogosteje prihaja zaradi napačnega vrednotenja poklicev in postavljanja pregrad med fizičnim in umskim delom. Po drugi strani pa seveda najdemo starše, ki so popolnoma brezbrižni do poklicnih želja, sposobnosti, hotenj in uspehov svojih otrok ter žele samo, da se čim prej zaposlijo.

---

* Koncept poklicnega usmerjanja v SR Sloveniji in predlogi za nadaljnji razvoj. Ljubljana, 1971.

Navadno so otrokove poklicne želje in interesi precej raznoliki, vendar imajo kljub pestrosti nekatere prvine, ki so skupne vsem želenim poklicem. Prav ta različnost poklicnih želja pomaga uresničiti znano načelo — pravega človeka na pravo mesto.

Kaj znam? Sem uvrščamo znanje, ki si ga učenec pridobi v šoli in ga merimo z ocenami, in znanje, ki si ga učenec pridobi v izvenšolskih dejavnostih, pri spremljanju različnih dogajanj preko radia, TV, tiska, v razgovorih s starši, sovrstniki, ljudmi, ki delajo v različnih poklicih, itd. Za osvojitev čim več znanja so poleg sposobnosti izredno pomembne delovne navade. Večkrat za koga rečemo, da je »brihten« in da bo uspešno napredoval v srednji šoli. Zgodi se pa, da se naša pričakovanja ne uresničijo, ker si dekle ali fant ne prizadeva, da bi vztrajal pri knjigi.

Šola Da bi laže odgovorili na ta tri vprašanja, poteka poklicno usmerjanje med šolanjem v dveh smereh. V dejavnost šole so uvrščene tele naloge:

1. Poklicna vzgoja — učenci v vzgojno-izobraževalnem procesu spoznavajo pomen znanja za človekov osebni razvoj, delo kot vrednoto in celovitost fizičnega in umskega dela, vrednotenje ženskega in moškega dela.

2. Poklicno prosvetljevanje — učenci se seznanjajo s poklici; spoznavajo nove stroke in področja, preizkušajo svoje sposobnosti, znanje in spretnost.

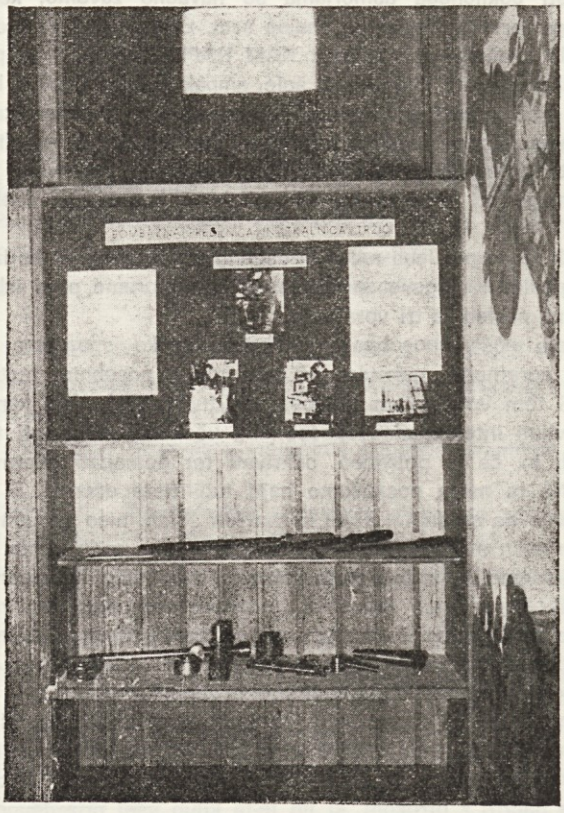

Razstava v okviru poklicnega usmerjanja učencev v šolski vitrini (detajl o poklicih v BPT)

3. Uresničevanje sposobnostih možnosti posameznih učencev v vzgojno-izobraževalnem procesu. Ker del učencev ne dosega svojim sposobnostim ustreznega znanja, ne more nadaljevati šolanja na šolah druge stopnje. Zato je treba še dovolj zgodaj ugotoviti, kolikšna je sposobnost posameznih učencev in njihovo sposobnost v največji meri izkoristiti v vzgojno-izobraževalnem procesu ter s tem ustvariti pogoje za optimalen intelektualni razvoj posameznika. Objektivno ugotavljamo učenčeve sposobnosti že v petem razredu, in sicer z inteligenčnim testom in s

testom za merjenje besednega zaklada. Rezultati teh testov so namenjeni učiteljem, da lahko posamezne učence ustrezno motivirajo za učenje.

Služba za poklicno usmerjanje republiškega in komunalnih zavodov za zaposlovanje pa v sodelovanju s šolo uresničuje naslednje naloge: **Zavod za zaposlovanje**

1. Poklicno usmerjanje učencev pred zaključkom osnovnega šolanja, ki zajema:

a) anketiranje učencev osmih razredov;

b) testiranje učencev osmih razredov s testi diferencialnih sposobnosti (test inteligentnosti, test presojanja besednih odnosov, test presojanja prostorninskih odnosov);

c) poklicno usmerjevalna predavanja;

2. Individualna pomoč pri izbiri poklica.

V letošnjem šolskem letu je bil program poklicnega usmerjanja, ki sta ga usklajeno izvajala šola in zavod za zaposlovanje, izveden takole: **Program 1972/73**

september — testiranje 5. razredov
oktober — anketiranje in testiranje 8. razredov
— ekskurzije v Peko

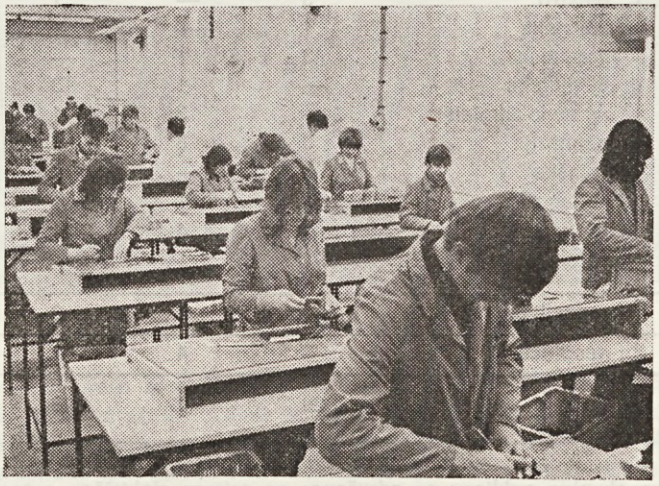

V novi delavnici poklicne in tehniške srednje šole čevljarske strtoke v TC Kranj

november — ekskurzije v BPT
december — predavanje psihologa Kovača: Zahtevnost srednjih šol
januar — ekskurzije v ZLIT
marec — razgovori s starši in učenci
— prof. Trost: Pogoji in možnosti za vpis v gimnazijo
Belek: Pogoji in možnosti za vpis v kadetsko šolo
Furlan: Štipendije, poklici, zaposlitev v BPT
Markič: Štipendije, poklici, zaposlitev v Peku
april — ekskurzija v kadetsko šolo v Tacnu
v Iskro v Kranju
v gimnazijo v Kranju
v upravno-administrativno in administrativno šolo v Kranju
— razgovori učencev s poklicnim svetovalcem zavoda za zaposlovanje
maj in junij — informacije o vpisih v srednje šole, o možnostih štipendiranja, o učnih in delovnih mestih.

Poklicno usmerjanje je tudi usklajevanje med poklicnimi željami, interesi in sposobnostmi osmošolcev in družbenimi potrebami.

Za osmošolca je značilno, da že pred vstopom v osmi razred išče tak poklic, ki bo zadovoljil njegove potrebe po gibanju, ugledu, atraktivnosti, hitrosti itd. **Razkorak! Želje – možnosti**

ZAVOD ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE TRŽIČ

Navadno si fantje želijo postati avtomehaniki ali piloti, dekleta pa stevardese ali manekenke. Seveda pa si fantje in dekleta te poklice predstavljajo po svoje, le z lepe strani. Zato so tudi precejšnje razlike med poklicnimi željami in poklicnimi odločitvami. Razveseljivo je, da osmošolci že toliko kritično ocenjujejo svoje sposobnosti in znanje, da se odločajo za realne poklice.

V šolskem letu 1971/72 je osmi razred zaključilo 28 fantov in 44 deklet. Po anketi, ki jo je izvedel zavod za zaposlovanje v prvem konferenčnem obdobju, in po podatkih o vključitvah osmošolcev, je slika njihovih poklicnih odločitev naslednja:

Šola	Stroke	ŽELJE		VKLJUČITVE	
		fantje	dekleta	fantje	dekleta
POKLICNA	elektro	3	—	4	—
	kovinska	9	—	8	—
	usl. dejavnost	1	6	—	11
	trg., gost.	—	11	—	2
SREDNJA	elektro	3	—	1	—
	kovinska	1	—	1	—
	gradbena	3	1	—	2
	čevljarska	—	1	3	1
	upravno-administr.	—	3	1	7
	gimnazija	3	8	5	5
	vojaška	3	—	1	—
	pedagoška	1	1	1	2
	zdravstvena	—	4	—	5
	ostale	1	1	—	2
—	zaposlitev	—	4	3	7
—	neodločeni	—	4	—	—
Skupaj		28	44	28	44

Sorodne skupine poklicev so združene: na primer električar, avtoelektričar in podobni poklici so združeni v skupino poklicna šola elektro stroke; avtomehanik, avtoličar, finomehanik, orodjar itd. so združeni v skupino poklicna šola kovinske stroke. Podobno je z uslužnostno dejavnostjo, kamor so uvrščeni poklici: šivilja, prešivalka, zidar.

Pri poklicnih željah so pri fantih prevladovali kovinarski poklici, in sicer se jih je kar sedem odločilo za poklic avtomehanika oziroma avtoličarja. Pri dekletih pa je bilo največje zanimanje za poklice v trgovini in gostinstvu (prodajalka in kuharica). Fantje so se dokaj enakomerno odločali za ostale srednje in poklicne šole, medtem ko je pri dekletih prevladoval interes za uslužnostne dejavnosti in gimnazijo.

Če pogledamo vključitve lanskih osmošolcev, vidimo določene spremembe v poklicnih skupinah. Tako so se npr. trije fantje vpisali v srednjo tehnično čevljarsko šolo, čeprav se zanjo v začetku ni nihče odločil. Če bolj vidna je sprememba pri dekletih. Medtem ko se je sprva odločilo za upravno-administrativno področje, kamor spapda tudi ekonomska srednja šola, samo eno dekle, se jih je vključilo v to skupino srednjih šol kar sedem.

Preveč očitna je razlika med prvotnimi odločitvami deklet za trgovino in gostinstvo ter med vključitvami, ko sta se vključili v to poklicno področje le dve, ostale pa so se preusmerile v uslužnostno dejavnost, večina za šivilje in prešivalke. Tudi na zaposlitev je najprej mislilo precej manj osmošolcev, kot se jih je potem zaposlilo. Delno je temu vzrok učni uspeh, delno pa premajhne ambicije in neurejene domače razmere.

V tabeli niso vidni premiki znotraj poklicnih skupin, zato opozorimo na nekaj najočitnejših. Fantje, ki so se odločili za kovinarsko stroko, so se navduševali za poklica avtomehanik in avtoličar. Šest od sedmih se jih je preusmerilo v druge kovinarske ali elektro poklice. Vzroki teh sprememb so verjetno v nepoznavanju poklica oziroma dela, ki ga bo opravljal, pa tudi v premajhnem številu prostih učnih mest.

Prešivalke v izdelovalnici zgornjih delov (Peko)

Namen poklicnega usmerjanja je tudi ta, da ne bi bilo ostrega ločevanja med ženskimi in moškimi poklici. Želeti je, da bi se tudi dekleta usmerjala v »moške« poklice, kjer imajo veliko možnosti na področju telefonije (Iskra Kranj), finomehanike, elektrostroke ipd. Žal so vsa ta prizadevanja brez uspeha, saj so se dekleta odločala za tradicionalno ženske poklice.

Med osmošolci je tudi precej zanimanja za gimnazijo, saj se je marsikdo, ki se pri prvem anketiranju ni mogel odločiti, vpisal v gimnazijo. Gimnazija je splošno izobraževalna šola II. stopnje, ki ne daje poklica, pač pa pripravlja dijake za študij na univerzi.

V kranjsko gimnazijo se letno vpiše poprečno po sedem učencev naše šole. Zanimanje za šolanje na gimnaziji v Kranju je sicer nekoliko večje, vendar se nekateri odločajo za gimnazijo v Škofji Loki oziroma v Šentvidu. Zato tudi podatki o gimnazijcih niso popolni. Izstopov učencev naše šole, ki se odločajo za gimnazijo, je malo. V štirih šolskih letih sta izstopili le dve učenki, kar predstvalja 7,1 %. Podatek kaže, da se učenci resno in odgovorno odločajo za šolanje na gimnaziji. Še posebej je to razveseljivo, ker se vanjo pretežno vpisujejo dekleta.

Ocenjevati uspeh naših gimnazijcev je dokaj tvegana zadeva, ker je premalo podatkov. Najzanesljivejša je ocena letošnjih maturantov, za katere lahko rečemo, da so dosegli soliden uspeh. Najmanj smo lahko zadovoljni z uspehi učencev, ki so se v zadnjem šolskem letu vpisali v gimnazijo in so imeli v osmem razredu soliden učni uspeh. Vendar pa je vsak prehod iz osnovne šole na šolo II. stopnje nekoliko kritičen, kar se kaže v dejstvu, da poprečni učni uspeh pade za eno ali dve oceni.

Morda je zanimiv tudi podatek, da je največ negativnih ocen na gimnaziji iz angleškega jezika, matematike, francoskega jezika in biologije. Če do neke meje dopuščamo upravičenost nezadostnih ocen iz matematike in angleščine zaradi premajhnega znanja, ki so ga učenci prinesli iz osnovne šle (premajhna zahtevnost,

nestrokovna zasedba), pa je vzrok za slabe ocene v francoščini in biologiji bolj nedelavnost in neresen odnos do šole. Običajno je število negativnih ocen največje v I. konferenci in pade proti koncu šolskega leta, ko si navadno tudi manj uspešni gimnazijci zagotovijo pravico do popravnega izpita.

Namen sestavka je bil prikazati poklicne želje in vključitve učencev osmih razredov v šolskem letu 1971/72 in naloge poklicnega usmerjanja. Čeprav zaradi premajhnega števila učencev ne moremo posploševati zaključkov, lahko ugotovimo, da še vedno velja odločanje za poklic po spolu, modernosti, po trenutnih nagibih. Še vedno preveč vpliva na učence »splošno« mnenje o uglednosti in neuglednosti določenega poklica, o »težkih pogojih« dela in podobno. Razbiti te tradicionalne predsodke o poklicih bi bil velik uspeh poklicnega usmerjanja.

VIRI IN LITERATURA:

Anketa KZZD o poklicnih željah osmošolcev v šolskem letu 1971/72.

Podatki KZZD o vključitvah osmošolcev junija 1972.

B. von Hallergihner: Industrijska psihologija — Psihologija osebja, str. 127 do 293. Cankarjeva založba. Ljubljana, 1969.

Rudi Lešnik: Poklicna odločitev — vzgojni smotri, str. 17—28.

Sodobna pedagogika, str. 1/2, 1973.

Zapiski s predavanja Franceta Kovača o konceptu poklicnega usmerjanja.

Naše podružnice

Zavedajoč se hitrih sprememb, ki nastopajo v dinamičnosti sodobnosti in ki se jim tudi šolstvo ne more izogniti, niti nima tega namena, smo v lanskem letniku začeli s serijo zapiskov o podružničnih šolah, ki delujejo v okviru osnovne šole heroja Grajzerja. Pri tem je bil glavni namen, da iztrgamo pozabi šolske ustanove, ki so — nekatere tudi skoraj stoletje — sooblikovale naše prednike in nas. Zdaj se umikajo — nekatere bodo morda v celoti usahnile, nekatere pa se obdržale v novih in vsekakor drugačnih organizacijskih pogojih. Z odprtjem nove šole v Bistrici v letošnjem oktobru bo urbanistična zasnova treh centrov v tržiški občini (Bistrica, Križe in stari del Tržiča, ki ostaja družbeno politično, gospodarsko in kulturno središče) doživela svojo prvo uresničitev prav v organizacijski obliki treh šolskih okolišev. Zato se je po načrtih temeljne izobraževalne skupnosti Tržič že v novem šolskem letu priključila podljubeljska šola centralni bistriški, dolinska pa kriški. Ni gotovo, da bo predvidena organizacijska sprememba dokončna. Odpirajo se še druge poti, ki vodijo k učinkovitejšim rezultatom vzgoje in izobraževanja, to pa še toliko bolj opravičuje te doneske k zgodovini tržiškega šolstva.

Ena izmed enot osnovne šole heroja Grajzerja je GLASBENA ŠOLA.

Zapis je pripravil njen pedagoški vodja OTON ZAZVONIL.

Uvodna misel

Glasba je pomemben medij v človekovem življenju: sooblikuje njegovo osebnost, jo duhovno plemeniti in estetsko bogati. Zato je eno od meril narodove kultiviranosti prav to, v kolikšni meri te dobrine sprejema in kako jih razvija. Glasbeno ustvarjalnost so sojenice položile slovenskemu narodu v njegovo zibél in mu v njegovi preteklosti in sodobnosti podarile umetnike, katerih dela sodijo v evropske koncertne dvorane.

Tržič pred prvo vojno

Tudi med Tržičani je bilo v preteklosti nekaj pomembnih mož, med katerimi zavzema osrednje mesto skladatelj Oskar Dev (1732—1786), ki je obogatil slovensko pevsko literaturo predvsem z zborovskimi pesmimi.

Poleg nekaterih organistov, ki niso delovali zgolj na področju cerkvene glasbe, ampak so razvijali zlasti slovensko petje tudi na posvetnem, so pomembno vlogo odigrale tudi čitalnice, ki so na »bésedah« skrbno negovale našo pesem, cesarsko-kraljevskemu režimu z Dunaja navzlic. Vloga čitalniških večerov v tržiškem kulturnem življenju še ni dosti raziskana (več o tem ima Kragl — prim. zadaj med viri!), lahko pa domnevamo, da so odigravale približno podobno narodnoprebudno vlogo kot v drugih trgih tedanje Kranjske.

Med obema vojnama

Prva jugoslovanska država po razpadu avstro-ogrske monarhije je pomenila v neki meri bistveno večjo svobodo naših narodov tudi na kulturnem področju kot dotlej. Razmakneta se prav tako glasbena ustvarjalnost in poustvarjalnost. Pro-

ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE

svetna društva, ki zažive, imajo sicer političnostrankarsko obeležje, vendar so kulturno dejavna. V Tržiču smo imeli tedaj troje društev:

— rdeče »konzumno«
— sokolsko
— cerkveno-prosvetno.

V njih so poleg gledaliških skupin delovali zlasti pevski zbori pa tudi orkestri.

Posebno mesto v teh društvih so zavzemali tedanji učitelji. Tu navajamo le nekatere vidnejše prosvetne delavce, ki so se uveljavljali predvsem na glasbenem področju.*

France Demšar. Krajši čas je poučeval na tržiški osnovni šoli. Bil je čelist v sokolskem orkestru.

Jožef Gorišek. Bil je ravnatelj meščanske šole v Tržiču in je nastopal v sokolskem orkestru kot violinist.

Ferdinand Kalinger. Znan je kot skladatelj, zlasti cerkvenih pesmi. Mnogo njegovih napevov je ponarodelo. V Tržiču je bil zaposlen kot upravitelj na osnovni šoli.

Olga Kalinger. Več desetletij je nastopala kot pianistka. Poučevala je na osnovni šoli, vzgojila pa je precej mladih tudi kot glasbeni pedagog.

Leopold Kernc. Poučeval je na meščanski šoli. Uveljavil se je kot violonist, dirigent in organizator. Bil je pobudnik glasbenega izobraževanja mladine.

Karel Mahkota. Po odhodu iz Tržiča se je uveljavil kot tajnik glasbene matice in administrator narodnega gledališča v Ljubljani.

Berta Matko-Smolik. Poleg rednega šolskega dela je kot učiteljica poučevala več let tudi klavir. V društvenem in kulturnem življenju Tržiča jo srečamo kot pianistko-solistko in glasbeno spremljevalko raznih pevcev.

Albin Sajovic. Eden najvidnejših glasbenih mentorjev v Tržiču: pevovodja, pianist, dirigent in organizator. Kot ravnatelj meščanske šole je osnoval tudi mladinski orkester.

Riko Paternost. Bil je upravitelj osnovne šole in se je v času svojega delovanja v Tržiču uveljavil kot pevec, violinist in zborovodja. Po odhodu se je glasbi poklicno posvetil in diplomiral na oddelku za kompozicijo glasbene akademije v Ljubljani.

Vera Rekar-Ahačič. V Tržiču je bila aktivna glasbenica — pianistka, vrsto let pa je tudi poučevala klavir.

Gotard Rott. Učitelj in kasneje ravnatelj na meščanski šoli se je uveljavil kot zborovodja.

Viktor Schweiger. Po rodu sicer Tržičan, je pa svoje glasbeno poslanstvo opravljal zlasti na srednjih šolah v Mariboru in Ljubljani. Bil je priznan vodja otroških in mladinskih pevskih zborov.

Alojz Skorpik. Poučeval je na meščanski šoli. Odlikoval se je kot violinist. Iz Tržiča je odšel na konservatorij v Berlin.

Poleg učiteljev so vidnejše mesto v glasbenem življenju predvojnega Tržiča imeli tudi organisti, še posebej tisti, ki so delovali v društvih kot pevovodje, instrumentalisti in organizatorji glasbenih prireditev.

Med temi so izstopali še posebej:

Janez Debelak. Po poklicu je bil učitelj na osnovni šoli, sicer pa organist in violinist. Sodeloval je pri tedanjem cerkvenem orkestru.

---

* Zaradi več razlogov jih navajamo po abecednem zaporedju. Tega se poslužujemo tudi pri nadaljnjih naštevanjih.

Pavel Rančigaj. Organist v Tržiču je postal kasneje profesor glasbe. Znan je tudi kot skladatelj in pianist.

Martin Planinšek. Poklicni organist, ki pa se je široko predal tudi kulturno-prosvetnemu delu (operete, spevoigre, pevski koncerti). Tudi po njegovi zaslugi je Tržič zaslovel po uprizoritvah, saj so pod njegovim vodstvom zaigrali na tržiškem odru dokaj zahtevne operete. Slovel pa je tudi kot pianist in zborovodja.

Franc Slabe. Sodnik po poklicu se je po družinski tradiciji (oče organist) aktivno ukvarjal z glasbo kot organist, skladatelj in zborovodja.

Poleg teh dveh, v glasbo že po šolski potrebi ali poklicu usmerjenih skupin pa Tržič ni zaman slovel kot muzikaličen kraj tudi zaradi glasbeno nadarjenih posameznikov, ki so izšli zlasti iz dveh rodbin. Obe nosita priimek Ahačič, zato ju Tržičani laže ločijo po domačih imenih (»prtiklih«): Martinčkovi in Dečmanovi.

Starosta prvih je še danes neumorni Rudolf, ki ga starejši Tržičani poznajo kot citraša, harmonista, organista, pevca in dirigenta pihalnega orkestra, mlajši pa kot glasbenega pedagoga.

Bratje iz druge veje Ahačičev: Franc — citraš, Radko — violinist, Ivan — tenorist so se uveljavili daleč naokrog.

Rudolf in Franc Ahačič sta organizirala tudi razne komorne ljudske ansamble (citraški in harmonikarski šramel). Znan je bil tudi tamburaški orkester, ki ga je vodil Ladko Ziblar. Poleg teh je bilo še več plesnih instrumentalnih sestavov in drugih.

Tako je glasbeno udejstvovanje postajalo vse bolj aktivno, dokler ga ni uničila okupacija. V obdobju med obema vojnama je vse slonelo na entuziazmu — saj je bilo poklicno glasbeno izobraževanje privilegij premožnejših slojev. Vsa ta zagnanost in uspehi pa so ustvarili tradicijo, da je po osvoboditvi glasbena dejavnost znova zaživela.

Po osvoboditvi

Tudi Tržič kot da se je z osvoboditvijo prerodil. Zagnanost je bila vsesplošna in jo je bilo občutiti tudi na kulturnem področju. Vrstile so se prireditve, nadaljujoč tradicijo partizanskih mitingov, zaživel je spet gledališki oder, zbrali so se preživeli glasbeniki in ustanovili orkester in pevske zbore: kot da je bilo treba nadoknaditi tudi štiri leta kulturnega molka!

Med glasbeniki pa je močno primanjkovalo mladega kadra, saj je druga vojna v marsičem nasilno spremenila sestav tržiškega prebivalstva. Zato se je porodila zamisel o ustanovitvi glasbene šole. Pobudnici Milici Debeljakovi sta stala ob strani še predvsem prof. Josip Rakovec in pisec tega sestavka.

Glasbeni tečaj 1947

Ministrstvo za prosveto LRS je z dekretom ustanovilo glasbeni tečaj in za vodjo imenovalo Milico Debeljakovo.

Tečaj se je začel v oktobru 1947 in ga je v tekočem šolskem letu obiskovalo 106 učencev. Poučevali so: Milica Debeljak, Franc Slabe in Gita Smole — vsi klavir, Oton Zazvonil — violino in glasbeno teorijo, Rudolf Ahačič — harmoniko in kitaro.

Glasbena šola 1950

Vpis učencev je opravičil obstoj tega tečaja in tako se je razširil obseg dela. Nadaljnja rast je privedla do ustanovitve redne državne glasbene šole. Prvi ravnatelj je postal Jurij Bocak (1. aprila 1950), na tem mestu ga je kasneje zamenjal Oton Zazvonil (1. oktobra 1950). Kot samostojen zavod je delovala glasbena šola do 31. avgusta 1972, ko je zaradi širših organizacijskih sprememb v tržiškem šolstvu postala enota osnovne šole heroja Gajzerja.

Učenci in predmetnik

Glasbena šola je vzgajala velik del mladega rodu Tržičanov. Od sprva poprečnega letnega števila 100 je bil največji odstop v šolskem letu 1956/57, ko je šolo obiskovalo kar 210 učencev, pozneje pa se je krivulja obiska močno znižala in se ponovno nekoliko dvignila ter ustalila pri nekako 100 učencih v letošnjem šol. letu.

V dobi svoje kulminacije (1956/57) so na glasbeni šoli poučevali klavir, violino, violončelo, kontrabas, različna pihala in trobila, harmoniko, kitaro in solo petje, v šolskem orkestru pa je sodelovalo 35 mladih glasbenikov. Kasneje so različni razlogi pripeljali do skrčitve predmetnika in ta je relativno siromašen še danes.

Dejavnost šole

Glasbena šola ni obvezna šola in zato je delo v marsičem težje: učence je potrebno še toliko bolj motivirati. Za učenje instrumenta jih je treba ne le navdušiti,

ampak tudi stalno spodbujati. Šola si mora pridobiti tudi ustrezen glas v javnosti, zato njeno delo ni omejeno zgolj na individualno poučevanje. Da bi temu zadostila, je svojo dejavnost usmerila na nasledanja področja:

— individualni pouk posameznih inštrumentov
— skupinski pouk (orkester, komorni ansambli, pevski zbori)
— interne in javne produkcije
— snemanje za radio (Ljubljana, Tržič)
— udeležba na glasbenih tekmovanjih in festivalih
— sodelovanje pri proslavah, akademijah, koncertih
— strokovna pomoč pri glasbenih prireditvah
— sodelovanje z drugimi šolami
— vzgoja kadra za pihalni orkester in aktivno sodelovanje pri godbi
— usluge amaterskim glasbenim ansamblom in pevskim zborom.

Za svoje delo je glasbena šola prejela vrsto javnih priznanj in diplom.

Učni kader

Na glasbeni šoli so v povojnem razdobju do 31. 8. 1972 poučevali:

Karel Ahačič — klarinet
Marija Ahačič — klavir
Rudolf Ahačič — harmonika, kitara
Vera Rekar-Ahačič — klavir
Jurij Bocak — klavir, harmonika
Marija Čatić — solo petje
Milica Debeljak — klavir, otroški pevski zbor
Olga Eržen — klavir, harmonika
Janez Foršek — klavir, nauk o glasbi, otroški pevski zbor
Olga Kalinger — klavir
Vera Majdič — solo petje
Ariadna Martinčič-Sajovic — klavir, harmonika, nauk o glasbi, glasb. zgodovina
Marija Muhič-Jež — klavir
Vida Ratej — klavir
Neža Romih — klavir
Marjan Sajovic — pihala, trobila, ljudska glasbila, nauk o glasbi
Viktor Schweiger — klavir, nauk o glasbi, otroški zbor
Franc Slabe, st. — klavir
France Slabe, ml. — klavir, nauk o glasbi
Gita Smole — klavir
Berta Smolik — klavir
Franc Stanič — violina
Majda Stoviček — solo petje
Tatjana Stritih-Žepič — klavir
Hugo Vesely — violončelo, kontrabas, violina
Oton Zazvonil — pihala, trobila, violina, klavir, harmonika, nauk o glasbi, orkester.

Zaradi različnih vzrokov je delo glasbene šole že nekaj let stagniralo, v zadnjih dveh (1970/71 in 1971/72) občutno nazadovalo. Redno so poučevali štirje učitelji, vendar se je število učencev toliko znižalo, da niso imeli vsi polne zaposlitve.

Proces nazadovanja glasbene šole je bilo nujno pravočasno zaustaviti. Med več možnostmi se je svet za prosveto in kulturo pri skupščini občine Tržič odločil za pripojitev glasbene šole k osnovni šoli heroja Grajzerja, saj je število učencev padlo pod raven ,ki jo predvideva zakon. Vpis se je od 45 učencev v juliju 1972 zvišal na 85 po priključitvi, nadaljnjih 50 vpisanih pa je šola sicer evidentirala, ni jih pa mogla sprejeti zaradi kadrovskih in prostorskih zadreg.

Največ učencev se je še zmeraj odločilo za klavir (50), sledijo harmonika (26), trobila (8) in brenkala (1). 46 učencev je obiskovalo prvi razred, 17 drugega, 14 tretjega, 5 četrtega in 3 petega. Prav hud osip učencev je tisto, kar je pestilo šolo že dalje obdobje. Šele naslednja leta bodo pokazala, ali je bila reorganizacija resnično uspešna, kajti samo povečano zanimanje za šolo je samo eden od kazalcev. Zaskrbljujoče drastično zmanjševanje učencev od prvega proti višjim razredom bi, če ne bi ustavili trenda preteklih let, izgledalo takole:

1. razred — 54 % učencev
2. razred — 20 % učencev (31,5 % od vpisanih o 1. razred)
3. razred — 16 % učencev (26 %)
4. razred — 6 % učencev (9 %)
5. razred — 4 % učencev (5,5 %)

Osip je torej največji na prehodu iz 1. v 2. razred (več kot dve tretjini učencev odnehata) in iz 3. v 4. razred, ki ga ne obiskuje niti vsak deseti od vpisanih v prvega. Taka glasbena šola pa ne bi opravičevala svojega obstoja in vloženih sredstev staršev in družbe.

Če se bo ta slika vsaj delno spremenila že v prihodnjem šolskem letu, bomo bolj samozavestno lahko ugotovili, da je šola na poti ponovnega vzpona, pri čemer pa ne smemo zanemariti tudi podatkov o nadaljevanju glasbenega izobraževanja učencev na srednji glasbeni šoli v Kranju oziroma Ljubljani.

Ostale ugotovitve v preteklem šolskem letu so bolj pozitivne: učenci so redno obiskovali pouk in so dosegli dobre učne uspehe, povečala se je prizadevnost učnega kadra, uspešno je bilo sodelovanje s starši in s centralno šolo. Izboljšali so se delovni pogoji, zlasti ko je šola dobila dva nova pianina, uredili pa so se tudi osebni dohodki zaposlenih v okviru samoupravnega sporazuma.

Šola je imela v preteklem delovnem letu dva redno zaposlena učitelja (Olga Eržen, Oton Zazvonil) ter tri honorane sodelavce (Milica Debeljak, Branko Markič, Andrej Puhar). Vsi štirje v Tržiču stanujoči učitelji aktivno sodelujejo tudi v izvenšolskem glasbenem življenju kraja:

— Milica Debeljak organizira razne glasbene prireditve in sodeluje v svoji organizaciji zveze slepih kot glasbenica.

— Olga Eržen sodeluje kot spremljevalka na klavirju na prireditvah.

— Andrej Puhar je kapelnik pihalnega orkestra Tržič in aranžira skladbe zanj.

— Oton Zazvonil je činelist pri pihalnem orkestru in občasno instrumentira razne skladbe, sodeluje pri glasbeni opremi gledaliških uprizoritev domačega amaterskega gledališča.

Svoje delo je glasbena šola v šolskem letu 1972/73 popularizirala med občani v različnih oblikah, o čemer govori podrobneje izvleček iz kronike na drugem mestu.

VIRI:

Viktor Kragl, Zgodovinski drobci župnije Tržič
Oton Zazvonil: Kronika glasbene šole in osebni zapiski

ZAVOD ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE TRŽIČ

Iz šolske kronike 1972-73

	Avgust
Uvodna organizacijska konferenca	21.
Dopolnilni pouk za učence s popravnimi izpiti	21.–25.
Popravni izpiti za učence 8. razreda	24.
2. konferenca učiteljskega zbora	28.
Popravni izpiti za učence od 5. do 7. razreda	
Seminar za prosvetne delavce občine Tržič	31.
	September
Pričetek pouka	1.
3. konferenca učiteljskega zbora	
Seja predstavnikov sveta šole z delavci glasbene šole (reorganizacija glasbene šole)	4.
Razstava izdelkov učencev posebne šole	5.
V prostorih posebne šole so učenci razstavili izdelke, ki so jih napravili v času »šolanja v naravi« (prim. zapis v letnem poročilu 1971/72, str. 29—31!)	
Udeležba učencev na shodu planincev v Završnici (v počastitev spomina sekretarja SKOJ Dragutina Milovanovića)	8.
Udeležba učencev na republiškem shodu nekdanjih slovenskih internirancev na Ljubelju	10.
Za to priložnost je bilo delno obnovljeno (I. faza) nekdanje južno ljubeljsko koncentracijsko taborišče, edina podružnica zloglasnega Mauthausna na Slovenskem.	
Pričetek varstva učencev-vozačev	11.
Srečanje partizanskih kurirjev v Lomu in slovesnost pri spomeniku NOB pod Storžičem	15.
4. konferenca učiteljskega zbora	26.
Seja sveta šole	
Proslava pionirskega dne	29.
	Oktober
Prvi roditeljski sestanki v šolskem letu	2.
Ekskurzija članov delovne skupnosti šole po Koroški in Prekmurju	6.–7.
Seja sveta šole	9.
Skupni sestanek staršev, učencev in razrednega učiteljskega zbora 8. b razreda	12.
Ogled nekaterih izbranih športnih filmov s kranjskega festivala '72	13.
Ex tempore — slikarsko srečanje učencev gorenjskih osnovnih šol v Tržiču	
Kot gostje tržiških osnovnih šol in TIS Tržič so se I. srečanja v Tržiču udeležili učenci vseh gorenjskih osnovnih šol. Slikali so motive Tržiča, njegove okolice in proizvodnje v delovnih organizacijah. Zvečer istega dne je bila odprta razstava teh izdelkov v paviljonu NOB. Srečanje je organiziralo združenje likovnih pedagogov Gorenjske.	

17. 5. konferenca učiteljskega zbora
19. 1. športni dan — jesenski kros
23. Začetek testiranja učencev 5. in 8. razredov v okviru poklicnega usmerjanja
25. Anketiranje učencev 5. in 8. razredov (poklicno usmerjanje)
31. Okrasitev grobišč in partizanskih obeležij; počastitev spomina padlih

November

1. Komemoracija na centralnem pokopališču v Tržiču
6.–10. Pregled in analiza dela ter delovnih pogojev na podružničnih šolah
14. 6. konferenca učiteljskega zbora
20. Referendum o združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja
23. Recital jugoslovanske poezije za učence višjih razredov (evropski prvak v recitiranju Knežević)
24. Ekipa RTV Ljubljana snema na šoli sekvence o programiranem pouku
25. Podelitev nagrad občinske gas. zveze učencem za najboljše spise in likovne izd.
28. Proslava dneva republike
Sprejem učencev prvih razredov med pionirje in v organizacijo Rdečega križa

December

5. Obisk predstavnikov pedagoškega inštituta iz Bratislave (v spremstvu slovenskih pedagoških delavcev in projektanta šole)
11. Občni zbor šolskega športnega društva
12. Obisk delegacije jugoslovanskih novinarjev
Kot gostje sekretariata za informacije SRS so na poti po Sloveniji novinarji vodilnih jugoslovanskih časopisov in radia obiskali tudi osnovno šolo heroja Grajzerja. Na tiskovni konferenci, ki so ji prisostvovali tudi predstavniki sekretariata za informacije SRS, republiškega zavoda za šolstvo in skupščine občine Tržič, s strani šole pa poleg ravnateljice še predstavniki sveta kolektiva, osnovne sindikalne organizacije in šolske skupnosti učencev, so novinarji na primeru osnovne šole heroja Grajzerja želeli dobiti projekcijo osnovne šole na Slovenskem v komunalnem sistemu, informacije o načinu financiranja osnovnega šolstva v okviru samoupravne interesne skupnosti, samoprispevku občanov za izgradnjo šolskih prostorov, pa tudi o notranjem življenju in delu šole, samoupravi, vlogi političnih organizacij in šolske skupnosti učencev, skrbi družbe za učence (varstvo vozačev, celodnevno bivanje učencev v šoli, prehrana učencev, možnosti za izvenšolsko dejavnost idr.).
7. konferenca učiteljskega zbora
Seja sveta šole

Helena in Boštjan s šolskim pevskim zborom in harmonikarjem Markom na javni oddaji radia Ljubljana »Pet pedi«

Javna oddaja za radio Ljubljana »Pet pedi« v počastitev dneva JLA in ob 30. obletnici pionirske organizacije (v Cankarjevem domu) 15.

Posnetek nastopa učencev šole je predvajal radio Ljubljana ob dnevu JLA, 10. avgusta 1973 pa tudi televizija.

Proslava dneva JLA (sodeloval je orkester kranjske garnizije) 19.

Ob dnevu JLA so nastopali vojaki in učenci (Ansambel »SMB 202« iz Kranja)

Obisk učencev — predstavnikov šole — na karavli kokrškega odreda na Ljubelju 21.

Novoletna lutkovna predstava na šoli za učence nižjih razredov 23.

Lutkovne predstave na podružničnih šolah v Dolini, Lomu in Podljubelju 24.

Novoletna prireditev na šoli 29.

Občni zbor osnovne sindikalne organizacije

Januar

Seminar slovenskega jezika za razredne učitelje (vodil E. Roblek) 9.–13.

Vpis v 1. razred 13.

Predavanje o ZMS za učence 7. razredov 19.

8. konferenca učiteljskega zbora 23.

Učni nastop v 2. razredu — nova matematika

2. športni dan — tekmovanja v sankanju, plavanju in orodni telovadbi 25.

Zaključek 1. polletja in razdelitev spričeval 26.

Februar

Začetek 2. polletja 5.

Proslava Prešernovega dne (v Cankarjevem domu) 8.

Proslavo so pripravile vse tri tržiške osnovne šole, nosilki programa pa sta bili osnovna šola kokrškega odreda Križe in kot gostje dramska skupina osnovne šole Cvetka Golarja iz Škofje Loke, ki so uprizorili Linhartovo Županovo Micko.

Udeležba učencev-smučarjev na tekmovanju Po stezah partizanske Jelovice 10.

9. konferenca učiteljskega zbora 13.

Seja sveta šole

3. športni dan — smučarska in sankaška tekmovanja 14.

Občinsko šolsko smučarsko prvenstvo v Hrastah 15.

Vesela šola — tekmovanje v znanju za razredne prvake 16.

Začetek v mali šoli 19.

Občinsko prvenstvo osnovnih šol v sankanju v Podljubelju 23.

Marec

6. Učni nastop iz fizike v 8. razredu
8. Koncert učiteljskega pevskega zbora Stane Žagar iz Kranja pod vodstvom Petra Liparja za starše ob dnevu žena
12. Razstava Gregorjevih hišic na šoli in v paviljonu NOB ter gregorjevanje (tržiški ljudski obrtniški običaj: spuščanje razsvetljenih maket značilnih tržiških hiš po Bistrici; več o tem glej v letnem poročilu šole 1970/71, str. 37) v organizaciji turističnega društva Tržič in ob sodelovanju vseh treh tržiških osnovnih šol
13. Roditeljski sestanki in predavanja iz poklicnega usmerjanja
Volitve novega sveta šole
Dotedanjemu sestavu sveta šole je potekel mandat.
14. Akcije v okviru koncepta splošnega ljudskega odpora
16. Vesela šola — tekmovanje iz znanja na II. stopnji
20. 10. konferenca učiteljskega zbora
22. Učni nastop iz matematike v 2. razredu
26. Začetek enomesečnega tečaja iz prve pomoči za učence 7. razredov (v okviru organizacije RK)

April

4. Konstituiranje novega sveta šole
Seja šolskega odbora za splošni ljudski odpor
7. Prireditev ob svetovnem dnevu zdravja
9. Predavanja in razgovor o idejnosti pouka (v okviru študija tržiških prosv. delavcev)
10. 11. konferenca učiteljskega zbora
11. Občinsko tekmovanje učencev v prometni vzgoji
14. Medobčinsko tekmovanje učencev v prometni vzgoji
Vesela šola — občinsko tekmovanje v znanju učencev
17. Ogled sodobnih učnih sredstev in učnih pripomočkov na razstavi v Ljubljani
18. Slovesen sprejem kurirčkove pošte
20. Študij skupščinskega dokumenta o vzgoji in izobraževanju
25. Spominska svečanost pri spomeniku na Čegeljšah
26. Šolska proslava dneva OF in delavskega praznika
Podelitev Prešernovih bralnih značk

Maj

4. Seja sveta šole
7. Začetek šole za življenje
Ciklus predavanj in razgovore sta pripravila in vodila prof. France Demšar in prof. Jože Valentinčič. Šola za življenje je že tradicionalna oblika spolnega izobraževanja in vzgoje osmošolcev.
Titova štafeta
8. Seja šolskega odbora za splošni ljudski odpor
10. Sprejem predstavnikov šolske skupnosti učencev ob prazniku delavcev uprave javne varnosti
12. Sodelovanje učencev na prireditvi Po poteh partizanske Ljubljane
16. Zaključek male šole in testiranje učencev pred vstopom v 1. razred
18. 4. športni dan
Pohod učencev 7. razredov na Prevaljo
Seznanitev učencev z varstvom narave in čuvanjem gozdov pod vodstvom strokovnjakov gozdnega gospodarstva Kranj.
22. 12. konferenca učiteljskega zbora
Predavanje in demonstracija gašenja požarov za učiteljski zbor (v okviru priprav za splošni ljudski odpor — akcijo je vodil tov. Ivan Valjavec)
24. Seja sveta šole
25. Proslava dneva mladiosti
30. Občinsko šolsko prvenstvo v rokometu

Na 4. občinskem tekmovanju ekip prve pomoči so sodelovali tudi učenci (12. maj)

	Junij
»Pet pedi« — televizijsko snemanje uspele javne radijske prireditve v Tržiču (v ljubljanskem TV studiju)	1.
Sodelovanje mladih likovnikov na Groharjevi koloniji v Škofji Loki	2.
Sodelovanje šolskega pevskega zbora na shodu gorenjskih aktivistov v Podljubelju	3.
Pohod učencev — planincev na Uskovnico	
Seja sveta šole, razširjena s predstavniki javnosti	7.
Učni nastop v 2. razredu — nova matematika	8.
Udeležba učencev na pionirskem zboru na Osankarici	9.
Predlog za novo razdelitev šolskih okolišev v šolskem letu 1973/74 glede na dograditev šole v Bistrici	11.
Ocenjevalna konferenca za 8. razreda	14.
Manifestacija učencev pred referendumom za podaljšanje samoprispevka za graditev šolskih in varstvenih prostorov	15.
Koncert mladinskega pevskega zbora osnovne šole heroja Grajzerja v dvorani paviljona NOB	
Referendum za podaljšanje samoprispevka za zgraditev šol in varstveno-vzgojnih ustanov v občini	17.
Tudi drugi referendum za šole je v Tržiču lepo uspel, saj je za 3-letno podaljšanje samoprispevka glasovalo 74,30 % vseh volilnih upravičencev; na prvem referendumu novembra 1968 80,4 %.	
Zaključna ocenjevalna konferenca	21.
Razdelitev spričeval	23.
Sprejem najboljših učencev pri predsedniku skupščine občine Tržič	26.
Zaključna konferenca učiteljskega zbora	29.

ZAVOD ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE TRŽIČ

DODATEK: IZ KRONIKE GLASBENE ŠOLE

November

22. I. interni nastop: 32 učencev je izvajalo 33 skladb
24. II. interni nastop: 23 učencev je izvedlo 26 skladb
25. Radio Tržič: Obisk v reformirani šoli (intervju z vodjo šole Otonom Zazvonilom)
28. Nastop učencev glasbene šole na centralni šoli: nastopilo je 24 učencev

December

2. Glas: Prvi uspehi reformirane glasbene šole (intervju z vodjo šole O .Zazvonilom)
5. Televizija Ljubljana: Obisk v tržiški glasbeni šoli (filmski zapis v Obzorniku)
15. Radio Ljubljana: Sodelovanje učencev glasbene šole na oddaji »Pet pedi« v Cankarjevem domu (v okviru osnovne šole heroja Grajzerja)

Januar

25. Javna glasbena produkcija učencev ob zaključku 1. polletja: 57 učencev je izvedlo 58 skladb

Marec

7. III. interni nastop: proslava za dan žena — 12 učencev ze izvedlo 15 skladb; nastopila pa sta tudi vokalni duet in tercet
8. Radio Tržič: koncert prejšnjega dne je za dan žena predvajal tudi lokalni radio
12. IV. interni nastop: 56 učencev je zaigralo 58 skladb
17. Radio Tržič: v kulturni oddaji je 13 učencev izvedlo 15 skladb
25. — v kulturni oddaji so 4 učenci zaigrali 5 skladb
31. — v kulturni oddaji je nastopilo 6 učencev z 10 skladbami

April

7. Radio Tržič: sodelovanje 6 učencev v kulturni oddaji z 11 skladbami
11. Sodelovanje učencev na II. republiški reviji harmonikarskih solistov in ansamblov v Velenju: kot solisti so nastopili Beti Košak, Marko Justin in Dragica Meglič, v harmonikarskem triu je sodelovala še Nataša Šavs, v kvartetu pa tudi Avrelija Valjavec
14. Radio Tržič: sodelovanje v kulturni oddaji — 2 učenki sta zaigrali 6 skladb
21. — v kulturni oddaji je nastopil en učenec z dvema skladbama
26. Javni nastop na centralni šoli ob proslavi republiškega in državnega praznika: nastopilo je 13 solistov na klavirju ter harmonikarski trio in kvartet

Maj

5. Radio Tržič: nastopili so 3 učenci in zaigrali 5 skladb
7. Sprejem Titove štafete pred paviljonom NOB: v kulturnem programu sta sodelovali 2 učenki
19. Radio Tržič: v okviru kulturne oddaje se je predstavilo 7 učencev s 7 skladbami
26. — 5 učencev je izvedlo 5 skladb

Junij

2. Radio Tržič: nastop 6 učencev z 9 skladbami
4. V. interni nastop: 29 učencev je zaigralo 42 skladb
7. VI. interni nastop: 36 učencev se je predstavilo s 53 skladbami
9. Radio Tržič: predstavitev 10 učencev z 10 skladbami
16. — 9 učencev se je v kulturni oddaji predstavilo z 11 skladbami.

Razstave v šolskem letu 1972-73

Velika vitrina

— Ob 30-letnici pionirske organizacije
— Ob dnevu OZN (struktura in svet nasprotij)
— 30-letnica I. zasedanja AVNOJ
— Zima v naravi
— Tretja slovenska odprava na Hindukuš (leta 1971)
— 400 let slovenskih kmečkih uporov
— Nemška demokratična republika
— Boj delavskega razreda za pravice in oblast (pregled)
— Rezultati zbiralne akcije za vlečnico
— Teden Rdečega križa (varstvo narave)
— Titova življenjska pot
— Pregled aktivnosti in izvenšolskih dejavnosti naših učencev

Male vitrine

— Olimpiada v Münchnu
— Odkritje spomenika na Kozari
— Priključitev Primorske
— Koroška ob 52-letnici plebiscita
— Lakota — OZN jo skuša preprečiti
— Onesnaženje zraka in vode
— Teden solidarnosti z bojem Vietnama
— Referendum o kmečkem zavarovanju
— Dan varčevanja
— Ljubeljska pot skozi stoletja
— Usmerjanje v poklice
— Slovenski kulturni praznik
— Šentanski rudnik (eksponati iz muzeja)
— Kovinarski, gumarski, gradbeni poklici
— Priprave za merjenje časa
— Slovenska narodna motivika
— Poklici v BPT (ključavničar, pleskar; pripravil izobraževalni center BPT)
— Prešeren v glasbi
— Poklici živilske in zdravstvene stroke
— Pust, pust, pust
— Nega zob
— Vietnam ob koncu spopada
— 400 let Nikolaja Kopernika

— Obletnica ustanovitve OF
— Teden gozda
— Ob smrti Pabla Picassa
— Zanimivosti iz Vseveda
— Seznam šolskih knjig za šolsko leto 1973/74
— Obvestila o vpisu na srednje šole ter o prostih učnih mestih

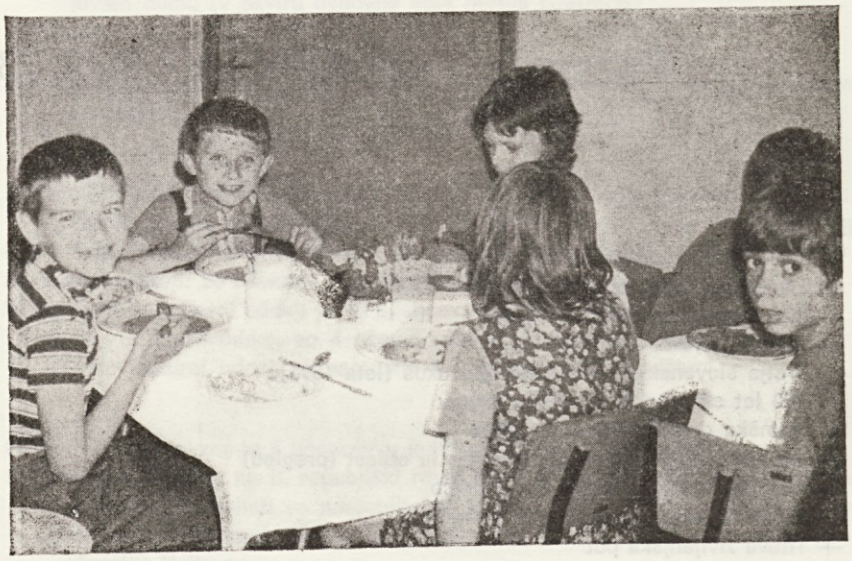

Učenci iz oddelka podaljšanega bivanja pri kosilu

Akcija podmladka RK

Šolska knjižnica 1972-73

1. Število vpisanih učencev

1971/72	1972/73
487	472

2. Knjižnico so učenci obiskali

1971/72	1972/73
6900-krat	6760-krat

3. Izposodili so si

1971/72	1972/73
8880 knjig	9210 knjig

4. Knjižni fond

— strokovne knjige: novih 129, vseh 3094

— šolarske knjige: novih 310, vseh 3430

— skupaj 439 oz. 6524

ZAVOD ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE TRŽIŠKA KNJIŽNICA * TRŽIČ *

Delavci na šoli

Ime in priimek	Naziv	Poučuje predm.	Poučuje razr.	Mentorstvo
Centralna šola				
Marija Faganeli-Greif	ravnatelj			šolska skupnost
Lojze Berčič	suplent	ma	7. b, c	poverjeništvo TIM
		tp	7. a, b, c 8. a, b	
Bogomila Dobrin	učiteljica	ma	5. a, b, c 6. a, b, c	mladinski tisk varstvo vozačev
Janez Godnov	profesor	sd	5. a, b, c	prometna vzgoja
		ze	6. a, b, c 7. a, b, c 8. a, b	
Danica Gorjanc	učiteljica		2. b	cicibanova bralna značka
Mihaela Grjol	predm. učit.	ke	7. a, b, c 8. a, b	planinsko društvo poverjeništvo
		go	7. a, b, c 8. a, b	Male novine
		sh	6. a, b, c	
Ana Hafner	učiteljica (od 3. 10. 1972)		oddelek podalj. bivanja	organizacija RK
Milena Kikel	učiteljica		3. b	pionirska organizacija Vesela šola Prešernova bralna značka
Francka Krabonja	učiteljica		1. a	cicibanova bralna značka organizacija RK

Ime in priimek	Naziv	Poučuje predm.	Poučuje razr.	Mentorstvo
Cecilija Madjar	suplentka	ne	5. c 6. c 7. b, c 8. b	pionirska organizacija
		an	5. a	
Milena Perko	suplentka	an	5. b 6. a, b 7. a 8. a	
Marija Petek	učiteljica	zg	6. a, b, c 7. a, b, c 8. a, b	poklicno usmerjanje razstave
		TSM	7. a, b, c 8. a, b	
Vera Primožič	učiteljica		4. a	filmska vzgoja planinsko društvo Prešernova bralna značka
Andrej Puhar	predm. učit.	gl	4. a, b 5. a, b, c 6. a, b, c 7. a, b, c 8. a, b	mladinski pevski zbor proslave
Vinko Ribnikar	profesor	ll	5. a, b, c 6. a, b, c 7. a, b, c 8. a, b	likovni krožek razstave
		tp	5. a, b, c 6. a, b, c	
Edo Roblek	profesor	sl	6. b 7. a, b, c 8. a, b	proslave Prešernova bralna značka letopis
Angelca Selišnik	učiteljica		3. a	pionirska organizacija vesela šola Prešernova bralna značka
Anka Sitar	predm. učit.	sn bi	5. a, b, c 6. a, b, c 7. a, b, c 8. a, b	poverjeništvo Proteus Moj mali svet
Ivan Sitar	predm. učit.	te moški	5. a, b, c 6. a, b, c 7. a, b, c 8. a, b	šolsko športno društvo
Rafaela Sitar	predm. učit. razr. pouk		2. a	cicibanova bralna značka
Marina Slatnar	predm. učit. (do 2. 10. 1972)		oddelek podalj. bivanja	

Ime in priimek	Naziv	Poučuje predm.	razr.	Mentorstvo
Vida Štabuc	učiteljica		oddelek podalj. bivanja	organizacija RK
Dane Vidovič	predm. učit.	te ženske	5. a, b, c 6. a, b, c 7. a 8. a, b	telovadna in športna dejavnost
Silvestra Zaplotnik	učiteljica		4. b	mladinski tisk Kurirček Prešernova bralna značka
Brigita Zazvonil	predm. učit.	sl	5. a, b, c 6. a, c	proslave Prešernova bralna značka
Silvo Žniderščič	predm. učit.	ma fi	7. a, b, c 8. a, b 7. a, b, c 8. a, b	počitniška zveza
Vida Žniderščič	učiteljica		1. b	cicibanova bralna značka

Podružnične šole

Dolina

Rozalija Primožič	učiteljica in vodja šole	1. 2. 3.	prireditve in družbeno delo na vasi cicibanova bralna značka Prešernova bralna značka

Lom

Mira Kramarič	učiteljica	1. 2.	prireditve in družbeno delo na vasi cicibanova bralna značka
Tone Kramarič	učitelj in vodja šole	3. 4.	prireditve in družbeno delo na vasi Prešernova bralna značka

Podljubelj

Emilija Ahačič	učiteljica in vodja šole	1. 2.	prireditve in družbeno delo na vasi cicibanova bralna značka

Ime in priimek	Naziv	Poučuje predm.	razr.	Mentorstvo
Anica Gabor	učiteljica		3.	prireditve in družbeno delo na vasi Prešernova bralna značka
Posebna šola				
Mira Hiršel	učiteljica		2. 4.	razne prireditve knjižnica organizacija RK
Ivanka Ojsteršek	predm. učit. (do 2. 5. 1973)		1. 3.	razne prireditve pionirska organizacija
Marina Slatnar	predm. učit. (od 3. 5. 1973)		1. 3.	razne prireditve šolska mlečna kuhinja
Glasbena šola				
Olga Eržen	profesor	klavir		interne in izvenšolske glasbene prireditve
Oton Zazvonil	str. učit. in vodja šole	klavir violina harmonika		aranžmaji in skladanje harmonikarski orkester interne in izvenšolske glasbene prireditve

Posebne službe

Zvonka Pretnar — socialna delavka: 1/3 zaposlitve na šoli
Matej Stritih — psiholog: 1/3 zaposlitve na šoli
Slava Stritih — knjižničarka: 1/3 zaposlitve na šoli

Upravne službe

Jelka Primožič — tehnična sekretarka: 1/2 zaposlitve za glasbeno ter 1/2 zaposlitve za osnovno šolo

Marija Škrjanec — tajnica

Vera Zupan — računovodkinja

Tehnične službe

Anka Bitenc — kuharica

Alojzija Gaber — snažilka (do 15. maja 1973)

Anica Halužan — kuharica

Branko Knific	hišnik
Jožefa Kovačič	snažilka
Francka Mali	snažilka
Valentina Novak	kuharica
Štefka Rant	snažilka (od 16. maja 1973)

Honorarne službe

Milica Debeljak	predm. učit.	klavir harmonika	na glasbeni šoli
Branko Markič	profesor	nauk o glasbi	
Andrej Puhar	predm. učit.	pihala in trobila	

Na šoli so zaposleni še:

— Avgust Knific, vrtnar in kurjač

— Gizela Bečan, snažilka (do 30. 4. 1973)

— Marija Breška, snažilka (od 16. 5. 1973)

— Bernarda Meglič, snažilka v Lomu

— Julka Nemec, snažilka v Podljubelju

— Marija Roblek, snažilka v Dolini

— Jožefa Šnobel, snažilka na posebni šoli

— Justina Oman, snažilka na glasbeni šoli

vsi z nepopolnim delovnim časom.

Učni uspeh po končanih popravnih izpitih 1971-72

Razred	Število učencev	Izdelali ob koncu šol. leta 1971/72	Popravni izpiti		Učni uspeh po izpitih	
			popravni izpit	popravni izpit opravili	izdelali	%
5. a	30	28	2	1	29	96,7
5. b	26	22	3	3	25	96,2
5. c	34	32	2	—	32	91,7
V.	90	82	7	4	86	95,6
6. a	24	18	3	2	20	83,3
6. b	29	24	2	2	26	89,7
6. c	27	25	1	1	26	96,3
VI.	80	67	6	5	72	90,0
7. a	28	24	4	4	28	100
7. b	26	24	1	1	25	96,2
VII.	54	48	5	5	53	98,1
8. a	27	23	4	3	26	96,3
8. b	26	20	6	3	23	88,5
8. c	19	14	5	4	18	94,7
VIII.	72	57	15	10	67	93,1
V.—VIII.	296	254	33	24	278	93,9
I.—VIII.	550	505	33	24	529	96,2
Osnovna šola heroja Grajzerja	616	570	33	24	594	96,4

Pregled učnih uspehov po razredih v šolskem letu 1972-73

Razred	Število učencev			Izdelali							Popravni izpit iz predm.					Ponavljajo		Neocenj	
	m.	ž.	sk.	odl.	pdb.	db.	zd.	čl. 39	sk.	%	1	2	več	sk.	%	sk.	%	sk.	%
CENTRALNA ŠOLA																			
1. a	13	16	29	4	12	11	1	—	28	96,6	—	—	—	—	—	1	3,4	—	—
1. b	12	19	31	6	16	7	2	—	31	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.	25	35	60	10	28	18	3	—	59	98,3	—	—	—	—	—	1	1,7	—	—
2. a	19	16	35	12	8	14	1	—	35	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. b	18	16	34	10	11	8	3	1	33	97,1	—	—	—	—	—	1	2,9	—	—
2.	37	32	69	22	19	22	4	1	68	98,6	—	—	—	—	—	1	1,4	—	—
3. a	9	18	27	6	12	6	—	3	27	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. b	14	15	29	6	8	13	—	1	28	96,6	—	—	—	—	—	1	3,4	—	—
3.	23	33	56	12	20	19	—	4	55	98,2	—	—	—	—	—	1	1,8	—	—
4. a	16	17	33	10	8	10	2	1	31	93,9	—	—	—	—	—	2	6,1	—	—
4. b	19	14	33	6	14	10	1	1	32	97,1	—	—	—	—	—	1	2,9	—	—
4.	35	31	66	16	22	20	3	2	63	95,5	—	—	—	—	—	3	4,5	—	—
5. a	13	10	23	4	7	7	3	—	21	91,3	1	—	—	1	4,3	1	4,3	—	—
5. b	14	10	24	—	8	13	2	—	23	95,8	1	—	—	1	4,2	—	—	—	—
5. c	14	19	33	1	10	15	4	—	30	90,9	3	—	—	3	9,1	—	—	—	—
5.	41	39	80	5	25	35	9	—	74	92,5	5	—	—	5	6,3	1	1,2	—	—
6. a	17	13	30	3	13	9	4	—	29	96,7	—	1	—	1	3,3	—	—	—	—
6. b	15	14	29	8	6	8	3	—	25	86,2	2	1	—	3	10,3	1	3,5	—	—
6. c	18	17	35	2	7	14	9	—	32	91,4	2	—	—	2	5,7	1	2,9	—	—
6.	50	44	94	13	26	31	16	—	86	91,5	4	2	—	6	6,4	2	2,1	—	—
7. a	9	13	22	2	6	9	3	—	20	90,9	1	—	—	1	4,5	1	4,5	—	—
7. b	9	16	25	—	6	14	3	—	23	92,0	—	1	—	1	4,0	1	4,0	—	—
7. c	13	13	26	2	6	10	6	—	24	92,3	—	—	—	—	—	2	7,7	—	—
7.	31	42	73	4	18	33	12	—	67	91,8	1	1	—	2	2,7	4	5,5	—	—
8. a	10	18	28	5	6	11	2	—	24	85,7	1	—	3	4	14,3	—	—	—	—
8.b	17	6	23	—	4	11	3	—	18	78,3	2	2	1	5	21,7	—	—	—	—
8.	27	24	51	5	10	22	5	—	42	82,4	3	2	4	9	17,6	—	—	—	—
1.—8.	269	280	549	87	168	200	52	7	514	93,6	13	5	4	22	4,0	13	2,4	—	—

Razred	Število učencev			Izdelali							Popravni izpit iz predm.					Ponavljajo		Neocen	
	m.	ž.	sk.	odl.	pdb.	db.	zd.	čl. 39	sk.	%	1	2	več	sk.	%	sk.	%	sk.	%
PODRUŽNIČNE ŠOLE																			
DOLINA																			
1.	1	1	2	—	—	2	—	—	2	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.	3	4	7	3	1	3	—	—	7	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.	3	2	5	2	1	2	—	—	5	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	7	7	14	5	2	7	—	—	14	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
LOM																			
1.	3	3	6	1	2	3	—	—	6	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.	3	3	6	3	3	—	—	—	6	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.	5	—	5	—	1	4	—	—	5	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.	3	1	4	1	—	—	2	1	4	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	14	7	21	5	6	7	2	1	21	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
PODLJUBELJ																			
1.	4	1	5	—	3	1	—	—	4	80,0	—	—	—	—	—	1	20,0	—	—
2.	2	4	6	—	3	2	1	—	6	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.	5	7	12	3	2	5	2	—	12	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	11	12	23	3	8	8	3	—	22	95,7	—	—	—	—	—	1	4,3	—	—
Skupaj podružnice	32	26	58	13	16	22	5	1	57	98,3	—	—	—	—	—	1	1,7	—	—
OSN. ŠOLA H. GRAJZERJA																			
Skupaj	301	306	607	100	184	222	57	8	571	94,1	13	5	4	22	3,6	14	2,3	—	—
POSEBNA ŠOLA																			
1.	3	—	3	—	1	2	—	—	3	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.	2	—	2	—	—	2	—	—	2	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.	7	3	10	1	5	3	1	—	10	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.	4	1	5	1	2	2	—	—	5	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	16	4	20	2	8	9	1	—	20	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—

GLASBENA ŠOLA — pregled učnih uspehov po razredih in predmetih

Razred	Štev. učencev			klavir				harmonika				klarinet				trobenta				tamburica			
	m.	ž.	sk.	odl.	pdb.	db.	%	odl.	pdb.	db.	%	odl.	pdb.	db.	%	odl.	pdb.	db.	%	odl.	pdb.	db.	%
1.	13	24	37	8	9	2	100	7	5	3	100	2	—	—	100	1	—	—	100	—	—	—	—
2.	6	16	22	7	9	1	100	2	2	—	100	—	—	—	—	1	—	—	100	—	—	—	—
3.	7	9	16	9	2	—	100	3	2	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.	1	6	7	2	2	—	100	1	—	—	100	—	—	—	—	1	—	—	100	1	—	—	100
5.	1	2	3	2	—	—	100	1	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	28	57	85	28	22	3	100	14	9	3	100	2	—	—	100	3	—	—	100	1	—	—	100

Učni uspeh učencev ob zaključku šolskega leta 1972-73

CENTRALNA ŠOLA

1. a razred

Razrednik: Francka Krabonja, učiteljica

Mojca Bokan	Iztok Nemec	Cvetka Šemrl	**Odličen**
Beti Tušek			
Jelka Bubalo	Vladimir Čuk	Mirjana Dubravčič	**Prav dober**
Vesna Florjanič	Mirko Hrgovič	Klavdij Kavar	
Zdenka Knific	Emil Majeršič	Marjan Perko	
Ana Rozman	Tomaž Štrukelj	Ana Zaplotnik	
Zvonko Bakarič	Vida Blažič	Nadica Boštar	**Dober**
Ana Markič	Marko Markič	Robert Peharc	
Rado Rebolj	Elizabeta Šarabon	Sonja Štefe	
Irena Zavrl	Sabina Zupanc		
Igor Krajač			**Zadosten**
Robert Štubler			**Ponavlja**

1. b razred

Razrednik: Vida Žniderščič, učiteljica

Nataša Gorjanc	Irena Jaklič	Anamarija Knific	**Odličen**
Andrejka Krabonja	Aleš Oman	Daša Tomazin	
Milorad Bajič	Alenka Černelč	Katarina Djeloševič	**Prav dober**
Alenka Grm	Peter Jekovec	Robert Kralj	
Matjaž Martič	Marjeta Mlinar	Matjaž Mlinar	
Elizabeta Novak	Marjeta Pagon	Darja Papler	
Igor Perko	Laura Perko	Maks Sefkind Valjavec	
Suzana Tomažič			
Vesna Anko	Jože Bitenc	Anica Blažič	**Dober**
Vanja Brezavšček	Samo Jemc	Sonja Pavšek	
Karmen Povše			
Boštjan Golmajer	Rudolf Sušnik		**Zadosten**

2. a razred

Razrednik: Rafaela Sitar, predmetna učiteljica za razredni pouk

Odličen	Igor Godnov	Alica Jerman	Maja Knific
	Nives Knific	Mirena Košnjek	Romana Lampič
	Jolanda Meglič	Marija Meglič	Tomaž Meglič
	Majda Pernuš	Renato Tomazin	Mirjam Toporiš
Prav dober	Kristina Dolžan	Roland Jagodic	Davor Mikulič
	Borut Pegan	Igor Stanjko	Boris Šinko
	Janja Tomazin	Nuša Velikavrh	
Dober	Svarun Brezavšček	Aleksander Despotovič	Martin Gramc
	Jasmina Hadaš	Robert Hafner	Dušan Klofutar
	Boris Kogoj	Marjan Lavrič	Matjaž Novak
	Biljana Okjan	Miroslav Oman	Barbara Peharc
	Darko Primožič	Karmen Šterk	
Zadosten	Jernej Zlodej		

2. b razred

Razrednik: Danica Gorjanc, učiteljica

Odličen	Magda Borič	Mirjana Grgič	Marko Hafner
	Snežana Kostič	Igor Lavš	Boštjan Meglič
	Irma Meglič	Romana Ogrin	Robert Osmič
	Magda Radič		
Prav dober	Mirko Bartolac	Alenka Donoša	Matjaž Kolar
	Stanislav Lakner	Jadranka Mesič	Zoran Nikolič
	Danica Ravbar	Marijana Sušnik	Cecilija Toporiš
	Marko Zajec	Alojzija Žos	
Dober	Zdenka Činč	Robert Dobrin	Cveto Dolinar
	Mojca Jekovec	Dušan Kavčič	Mirko Lučki
	Janez Mali	Ivan Pagon	
Zadosten	Elizabeta Jensterle	Bojana Markič	Iztok Ovsenek
Napreduje po členu	Robert Potrbin		
Ponavlja	Bojan Žunko		

3. a razred

Razrednik: Angelca Selišnik, učiteljica

Odličen	Mojca Bajželj	Matjaž Dolinar	Matjaž Hrgovič
	Nives Smoljanovič	Matjaž Švab	Jelena Varagič
Prav dober	Gordana Bajič	Vojko Golmajer	Renato Godnov
	Gorana Ivanovič	Marjanca Keršič	Vanja Roblek
	Alijana Šimac	Kristina Škantar	Roman Teran
	Andrej Štrukelj	Helena Vidic	Ksenija Zaplotnik
Dober	Vida Brišar	Irma Demšar	Romana Frantar
	Marinka Mandelj	Hari Medved	Breda Perko
Napreduje po členu	Vesna Čoragič	Darko Oman	Stojan Toporiš

3. b razred

Razrednik: Milena Kikel, učiteljica

Tadej Derlink	Sabina Jaklič	Barbara Lazukič	**Odličen**
Roman Mlinar	Vida Meglič	Mojca Repič	
Irena Černilec	Uroš Dobrin	Natalija Gačnik	**Prav dober**
Mojca Moškon	Polona Peharc	Marko Resman	
Alenka Tadel	Miha Žitnik		
Robert Bajd	Mojca Dolinar	Igor Gros	**Dober**
Suzana Januš	Mirjam Kralj	Pavel Malkič	
Robert Meglič	Roman Meglič	Bojan Telepeček	
Polonca Vogelnik	Borut Vrhovnik	Boris Zavrl	
Valerija Žunko			
Gordan Kremenovič			**Napreduje po členu**
Sonja Markič			**Ponavlja**

4. a razred

Razrednik: Vera Primožič, učiteljica

Izidor Ahačič	Barbka Janc	Janez Kogoj	**Odličen**
Aleš Meglič	Oliver Ogris	Andrej Peternel	
Marko Ribnikar	Jakec Švab	Mirjam Tepina	
Janja Žnidaršič			
Ida Ahačič	Oki Ahačič	Dušan Koprivnik	**Prav dober**
Matjaž Kuhar	Anči Kuhelj	Igor Lauseger	
Marko Mali	Vesna Zaletel		
Leon Ahačič	Zdenka Čabraja	Robert Čižman	**Dober**
Ivanka Dovžan	Franci Jezernik	Hermina Mekuč	
Jolanda Potrbin	Ivica Ribnikar	Irena Smukovič	
Marjeta Zlodej			
Sonja Ahačič	Drago Grguraš		**Zadosten**
Jana Kavčič			**Napreduje po členu**
Lidija Bergant	Fanči Kuhelj		**Ponavlja**

4. b razred

Razrednik: Silva Zaplotnik, učiteljica

Anka Bečan	Mojca Gorišek	Irena Hladnik	**Odličen**
Izidora Šinkovec	Barbka Štangl	Roman Tadel	
Samo Bečan	Lojze Dovžan	Marija Košir	**Prav dober**
Cveto Kozjek	Jolanda Ovsenek	Erna Pančur	
Goran Peharc	Matevž Perko	Mitja Perko	
Rajko Sajovec	Franci Sušnik	Janez Šavs	
Boris Tomazin	Breda Ulčnik		
Metka Barbir	Cveto Donoša	Janez Hladnik	**Dober**
Brigita Jelen	Zlatko Kamič	Vojko Kolarič	
Peter Majc	Damjan Malkič	Metka Mrak	
Nuša Štefe			
Marija Godnov			**Zadosten**
Bojan Mežnar			**Napreduje po členu**
Ivice Marič			**Ponavlja**

5. a razred

Razrednik: Mila Dobrin, učiteljica

Odličen	Dušan Bobič Irma Sajovec	Mitja Pernuš	Robert Rozman
Prav dober	Gabrijel Gros Dragan Maturič Valerija Štabuc	Darja Ježek Samo Ovsenek	Maja Lukanc Milena Ožvald
Dober	Mojca Boštnar Vanja Janc Sonja Zupan	Vesna Dereta Igor Kosmač	Nikola Djeloševič Miha Šega
Zadosten	Srečko Kos	Srečko Lapanja	Branko Meglič
Popravni izpit	Ksenija Živkovič (ma)		
Ponavlja	Darko Torkar		

5. b razred

Razrednik: Brigita Zazvonil, predmetna učiteljica slovenskega jezika in zgodovine

Prav dober	Irma Bohinc Bojan Vrhovnik Vlasta Zavrl	Anton Filipič Sabina Zagoršek Dragica Zrim	Rezka Janc Marko Zavercina
Dober	Zlatka Avpič Tomo Knific Janez Mohorko Darko Smukovič Marjan Zupančič	Majda Benedik Irena Lučki Mitja Papov Staš Srpčič	Stanko Geč Nataša Medved Mojca Polajnar Jože Vester
Zadosten	Marko Gaberc	Zlatko Kern	
Popravni izpit	Aleksander Lausegar (ma)		

5. c razred

Razrednik: Andrej Puhar, predmetni učitelj glasbenega pouka

Odličen	Stanko Meglič		
Prav dober	Francka Dovžan Franci Meglič Silvo Meglič Dragica Selišnik	Mojca Hladnik Franci Meglič Mojca Mrak	Evgenij Meglič Katarina Meglič Romana Pravst
Dober	Justi Ahačič Martina Grgič Vesna Mahne Rezka Meglič Dragica Primožič	Ajka Bešlagič Sabina Horvat Bojana Meglič Dragica Polajnar Lojze Primožič	Branko Dolinar Sonja Klemenc Darko Meglič Franci Pravst Vesna Šehovič
Zadosten	Tonček Mali Majda Razumič	Božidar Meglič	Ivan Razumič
Popravni izpit	Anton Kajbič (ma)	Marija Meglič (ma)	Milan Stojakovič (ma)

6. a razred

Razrednik: Janko Godnov, profesor geografije in zgodovine

Tatjana Dobrin	Vojteh Močnik	Ada Tišler	Odličen
Mirko Cerkovnik	Alenka Dolenc	Peter Jež	Prav dober
Rajko Kerin	Ida Keršič	Tadeja Mali	
Janez Oblak	Bojana Pančur	Jana Primožič	
Iztok Sitar	Darja Stegnar	Nataša Šavs	
Viktor Švab			
Ani Anko	Marko Bahun	Franci Brišar	Dober
Jure Gorjup	Goran Meglič	Ignac Rupar	
Pavel Rupar	Ida Smukovič	Drago Štefe	
Robert Benedik	Franc Hafner	Jože Ravbar	Zadosten
Nataša Velkavrh			
Danica Lampret (ma, ze)			Popravni izpit

6. b razred

Razrednik: Vinko Ribnikar, profesor likovnega pouka

Alica Bubaš	Alenka Dolinar	Dragi Gaberc	Odličen
Beti Košak	Metka Novak	Franci Pungaršek	
Marjeta Rotar	Boštjan Zadražnik		
Jeni Ahačič	Stojan Drobnič	Marko Mokorel	Prav dober
Borut Oman	Tanja Ovsenek	Dani Vodnik	
Anton Beganovič	Lidija Gašperlin	Vanjo Lombar	Dober
Dragica Meglič	Mirko Meglič	Vida Miklavčič	
Franci Zaplotnik	Vida Žmitek		
Bojan Keršič	Jože Loc	Rok Živkovič	Zadosten
Branko Kuhar (ma, ze)	Milan Magdič (bi)	Tone Žepič (an)	Popravni izpit
Zalka Anko			Ponavlja

6. c razred

Razrednik: Cecilija Madjar, suplentka

Zorka Kerec	Breda Mežek		Odličen
Dušan Debevc	Slavko Dovžan	Vilma Kavčič	Prav dober
Boštjan Patarič	Helena Polajnar	Jelka Tišler	
Marija Torkar			
Belkisa Brnjak	Anica Dovžan	Marija Dovžan	Dober
Dragica Fartek	Franci Florjanič	Justina Gros	
Majda Hladnik	Irena Klofutar	Sonja Klofutar	
Drago Kos	Marija Mali	Nada Ravnik	
Ana Roblek	Jožef Zupan		
Vinko Dobrin	Jože Dolenc	Zoran Klemše	Zadosten
Daniel Kokalj	Bojan Meglič	Peter Meglič	
Jože Sluga	Janez Vogelnik	Janez Zrim	
Miran Štefe (ma)	Vladimir Zarabec (ma)		Popravni izpit
Andrej Žvab			Ponavlja

7. a razred

Razrednik: Edo Roblek, profesor slovenskega in ruskega jezika

Odličen	Jasna Borič	Ida Valjavec	
Prav dober	Helena Ahačič	Jolanda Dobrlet	Jože Kuhelj
	Dušanka Primožič	Marina Ribnikar	Andraž Žitnik
Dober	Franc Janc	Jernej Jurkovič	Stojan Lukanc
	Andreja Meglič	Silva Polajnar	Irena Tišler
	Janja Valjavec	Iztok Vester	Bojan Zaletel
Zadosten	Zdenka Gladek	Marjeta Malkič	Ivan Šomin
Popravni izpit	Marija Soklič (ma)		
Ponavlja	Jože Rupar		

7. b razred

Razrednik: **Anka Sitar, predmetna učiteljica kemije in biologije**

Prav dober	Mojca Lauseger	Franc Majc	Micka Mali
	Martina Pogačar	Marjan Švab	Barbara Ziblar
Dober	Tatjana Dolinar	Lidija Dovžan	Mičo Dragičevič
	Danilo Golmajer	Jelka Hrovat	Bojan Janc
	Darja Kavčič	Blanka Logar	Irma Plajbes
	Zdenko Primožič	Zvone Purgar	Robert Špiler
	Sonja Vogelnik	Tonček Žos	
Zadosten	Stanka Janc	Suzana Jezernik	Nevenka Vrhovšek
Popravni izpit	Erika Kalan (ma, fi)		
Ponavlja	Jelka Perko		

7. c razred

Razrednik: Mihaela Grjol, predmetna učiteljica gospodinjstva

Odličen	Rudi Stelzer	Marko Šinkovec	
Prav dober	Milena Bertalanič	Sonja Blažič	Mirko Črnivec
	Joži Jensterle	Marjeta Klemenc	Mira Primožič
Dober	Nataša Cotič	Breda Jekovec	Ema Jekovec
	Drago Kavčič	Janez Kokalj	Jože Kokalj
	Ivanka Kralj	Cilka Markun	Tončka Meglič
	Vili Pangeršič		
Zadosten	Bernard Kralj	Anton Markun	Darko Meglič
	Izidor Primožič	Majda Rozman	Franc Zupan
Ponavlja	Jože Loborec	Danica Meglič	

8. a razred

Razrednik: Marija Petek, učiteljica

Lucija Brezar Iztok Tomazin	Marjeta Kikel Lucija Vrabič	Emilija Tomazin	**Odličen**
Maja Ahačič Simona Kuburič	Marjeta Dobrin Damjana Polajnar	Silvo Janc Breda Zavrl	**Prav dober**
Lidija Ajdnik Zdenko Perko Marjan Salberger Slavka Torkar	Mirko Anko Mojca Podlipnik Stanislav Tanacek Irena Zrim	Danica Bizjak Venčeslav Polajnar Mojca Toporiš	**Dober**
Janez Meglič	Matija Perko		**Zadosten**
Metka Anko (ma, fi, ze) Zvonka Rupar (fi, ma, ze)	Marjeta Gladoš (fi, ma, bi, ze)	Drago Toporiš (fi)	**Popravni izpit**

Učenci in učenke 8. a

8. b razred

Razrednik: Silvo Žniderščič, predmetni učitelj fizike in matematike

Iztok Gortnar Edvard Povalej	Dušan Markič	Dušan Mikič	**Prav dober**
Polonca Bahun Darko Kuhar Sonja Šter Jožica Torkar	Branko Kihler Bojan Logar Žarko Štrukelj Ramona Vidic	Darko Kozjek Marija Meglič Leon Tomazin	**Dober**
Vinko Dovžan	Zvone Frantar	Vladimir Koder	**Zadosten**
Janez Bizjak (ma, fi) Milan Rozman (ma)	Mladen Hafner (ma, fi) Danila Šparovec (ma, fi, ze)	Janez Rozman (ma)	**Popravni izpit**

ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE

Učenci in učenke 8. b

PODRUŽNIČNE ŠOLE

DOLINA

1. razred

Razrednik: Zinka Primožič, predmetna učiteljica za razredni pouk

Dober Robertino Dolenc, Greta Meglič

2. razred

Razrednik: Zinka Primožič, predmetna uičteljica za razredni pouk

Odličen Renata Bevk, Breda Kavčič, Darko Kavčič

Prav dober Danica Primožič

Dober Franc Meglič, Leonida Valjavec, Vladimir Zupančič

3. razred

Razrednik: Zinka Primožič, predmetna učiteljica za razredni pouk

Odličen Drago Kozar, Edita Trplan

Prav dober Srečko Primožič

Dober Janez Meglič, Marjeta Meglič

LOM

1. razred

Razrednik: Mira Kramarič, učiteljica

Silvana Primožič			**Odličen**
Karolina Marinšek	Anica Tišler		**Prav dober**
Janko Meglič	Marjan Meglič	Boštjan Tišler	**Dober**

2. razred

Razrednik: Mira Kramarič, učiteljica

Marko Meglič	Marija Primožič	Tomaž Slapar	**Odličen**
Marija Godnov	Zdenko Grdič	Jelka Tišler	**Prav dober**

3. razred

Razrednik: Tone Kramarič, učitelj

Damjan Štamcar			**Prav dober**
Janez Kavčič	Aleš Rozman	Bojan Slapar	**Dober**
Martin Štamcar			

4. razred

Razrednik: Tone Kramarič, učitelj

Vida Perne			**Odličen**
Jože Hafner	Drago Meglič		**Zadosten**
Vladimir Torkar			**Napreduje po členu**

PODLJUBELJ

1. razred

Razrednik: Emilija Ahačič, učiteljica

Danica Ahačič	Alojz Bergant	Boris Kos	**Prav dober**
Stanko Pjevčevič			**Dober**
Vital Januš			**Ponavlja**

2. razred

Razrednik: Emilija Ahačič, učiteljica

Simona Kavčič	Jožko Klemenc	Nada Stojakovič	**Prav dober**
Svetlana Dereta	Vlado Stojakovič		**Dober**
Majda Mali			**Zadosten**

3. razred

Razrednik: Anica Gabor, učiteljica

Odličen	Romana Leitinger	Breda Meglič	Damjana Škantar
Prav dober	Dušan Polajnar	Zlata Praznik	
Dober	Drago Ahačič Boris Lausegger	Anton Kavčič Polonca Marn	Olga Klemenc
Zadosten	Goran Dragičevič	Helena Toplak	

POSEBNA ŠOLA

1. razred

Razrednik: Ivanka Ojstršek, predmetna učiteljica — defektolog do 3. maja 1973; od 3. maja 1973 dalje Marina Slatnar, predmetna učiteljica slovenskega in nemškega jezika

Prav dober	Goran Poluga	
Dober	Janez Geč	Roman Grguraš

2. razred

Razrednik: Mira Hiršel, učiteljica

Dober	Tomaž Dobre	Drago Geč

3. razred

Razrednik: Ivanka Ojsteršek, predmetna učiteljica — defektolog do 3. maja 1973; od 3. maja 1973 dalje Marina Slatnar, predmetna učiteljica slovenskega in nemškega jezika

Odličen	Andrej Vogrin		
Prav dober	Suzana Brodnik Lojze Pavlič	Milan Grdič Daniel Resnik	Drago Kavar
Dober	Asima Kapidžič	Matjaž Podlipnik	Nevenka Žepič
Zadosten	Franc Bešter		

4. razred

Razrednik: Mira Hiršel, učiteljica

Odličen	Rajko Bubalo	
Prav dober	Janez Kavar	Draga Papler
Dober	Stojan Kimovec	Izidor Poljanec

GLASBENA ŠOLA

ODDELEK ZA LJUDSKA GLASBILA (glasbeni pedagogi Milica Debeljak, Olga Eržen, Oton Zazvonil)

1. razred

Jože Klemenc	Janja Krevs	Leonida Praprotnik	Odličen
Toni Ribnikar	Tomaž Slapar	Tomaž Smolej	
Ksenija Zaplotnik			
Iztok Arbiter	Darko Dobravc	Tonček Košir	Prav dober
Mirjana Novak	Nevenka Štalec		
Omar Begič	Alojz Dovžan	Štefko Trstenjak	Dober

2. razred

Erna Pančur	Roman Zagmajster	Odličen
Natalija Gačnik	Boris Tomazin	Prav dober

3. razred

Branko Hervol	Nataša Šavs	Avrelija Valjavec	Odličen
Jože Jakše	Franci Zupan		Prav dober

4. razred

Marjeta Dobrin	Beti Košak	Odličen

5. razred

Dragica Meglič	Odličen

ODDELEK ZA KLAVIR (glasbeni pedagogi: Milica Debeljak, Olga Eržen, Oton Zazvonil)

1. razred

Marko Hafner	Jelka Jelovčan	Maja Kolar	Odličen
Romana Oman	Beti Smolej	Simona Špendal	
Marta Štalec	Alenka Zagorc		
Mateja Grandovec	Irena Jaklič	Sabina Jaklič	Prav dober
Mirena Košnjek	Irma Meglič	Romana Ogrin	
Danica Ravber	Tatjana Šmid	Alenka Tadel	
Ivica Ribnikar	Ida Smukovič		Dober

2. razred

Odličen	Nuša Dobrin	Maja Koželj	Darja Meglič
	Gordana Mesič	Damjana Šarabon	Anka Šober
	Barbara Ziblar		
Prav dober	Anka Bečan	Stane Biteznik	Slavko Blažič
	Alenka Dikavčič	Jože Gramc	Bojana Pančur
	Beti Praprotnik	Nuša Romih	Izidora Šinkovec
Dober	Marjeta Rotar		

3. razred

Odličen	Primož Ahačič	Marjeta Bohinc	Damjana Janc
	Boštjan Kuljič	Andreja Meglič	Andrej Štrukelj
	Emica Tomazin	Lucija Vrabič	Maja Zagorc
Prav dober	Tatjana Dobrin	Matjaž Šarabon	

4. razred

Odličen	Barbka Ahačič	Darja Šarabon
Prav dober	Darja Pernuš	Jelka Rotar

5. razred

Odličen	Janka Opalički	Lev Smolej

ODDELEK ZA PIHALA IN TROBILA (glasbeni pedagog Andrej Puhar)

1. razred

Odličen	Mirko Črnivec	Jože Loborec	Mojca Podlipnik

2. razred

Odličen	Vili Pangeršič

3. razred

Odličen	Jože Krevs

ZAVOD ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE TRŽIČ

Priznanja za posebne dosežke

Na sprejemu pri predsedniku skupščine ing. Viliju Logarju so bili letos tile najboljši učenci šole: Helena Ahačič, Alenka Dolenc, Dragica Gaberc, Stanko Meglič, Mitja Pernuš in Rudi Stelzer ter Rajko Bubalo iz posebne šole. **Najboljši učenci**

Sprejema ob dnevu delavcev v upravi javne varnosti so se udeležili naslednji učenci naše šole: Bojan Janc, Vojteh Močnik, Zdenko Perko in Iztok Tomazin. **Sprejem ob dnevu delavcev UJV**

Občinska gasilska zveza Tržič razpiše vsako leto tekmovanje v literarnih in likovnih izdelkih s področja gasilstva. **Nagrade gasilske zveze**

Za leto 1972/73 so prejeli:
II. občinsko nagrado za likovni izdelek Svarun Brezavšček
II. občinsko nagrado za literarno nalogo Robert Rozman in Nataša Šavs
III. občinsko nagrado za literarno nalogo Alenka Dolinar

Gregorjeve hišice so letos izdelali in razstavili v paviljonu NOB tile učenci naše šole: Zvone Frantar, Bojan Janc, Jože Kuhelj, Dušan Markič, Janez Oblak, Iztok Tomazin, Leon Tomazin, Anton Žepič. **Gregorjeve hišice**

Za lične izdelke je šola podelila interne nagrade, in sicer:

1. nagrado Dušanu Markiču
2. nagrado Zvonetu Frantarju, Janezu Rozmanu, Iztoku Tomazinu
3. nagrado Bojanu Jancu, Jožetu Kuhlju, Janezu Oblaku, Iztoku Sitarju.

Na mali Groharjevi koloniji v Škofji Loki 1973 so sodelovali Mirko Anko, Irena Tišler in Lucija Vrabič. Učenci so slikali motive v starem delu Loke in svoja dela razstavili na loškem gradu. **Mala Groharjeva kolonija**

Na občinskem tekmovanju Kaj veš o prometu je v III. skupini (5. in 6. razredi) zmagal Drago Štefe, na 4. mesto se je uvrstil Ignac Rupar, na 5. mesto Marko Mokorel, Janez Oblak pa je bil sedmi. **Kaj veš o prometu**

V IV. skupini (7. in 8. razredi) je zmagal Jože Kuhelj, na 3. mesto se je uvrstil Iztok Tomazin, na 8. Bojan Janc, 11. mesto pa je zasedel Ivan Šomin.

Ekipno so učenci Grajzerjeve šole v III. in IV. skupini dosegli 1. mesto na področju Tržiča.

Ekipa najboljših poznavalcev prometa iz tržiških šol, v kateri sta bila tudi učenca naše šole Jože Kuhelj in Iztok Tomazin, je na gorenjskem medobčinskem tekmovanju zasedla 2. mesto. Med posamezniki v tej skupini je bil Iztok Tomazin drugi.

Na istem tekmovanju je mlajša ekipa tržiških učencev dosegla III. mesto. Našo šolo sta v tej skupini zastopala Ignac Rupar in Drago Štefe. Med posamezniki je dosegel Drago Štefe 5. mesto.

Vesela šola

Na tekmovanju v okviru Vesele šole so postali:

— razredni prvaki

3.a razred: Matjaž Dolinar, Matjaž Hrgovič
3. b razred: Uroš Dobrin, Mojca Repič
4. a razred: Barbka Janc, Aleš Meglič, Oliver Ogris
4. b razred: Rajko Sajovec, Barbka Štangl
5. a razred: Dušan Bobič, Robert Rozman
5. b razred: Tonček Filipič, Sabina Zagoršek
5. c razred: Mojca Hladnik
6. a razred: Peter Jež, Pavel Rupar
6. b razred: Jeni Ahačič, Borut Oman
6. c razred: Belkisa Brnjak, Breda Mežek
7. a razred: Jasna Borič, Irena Tišler
7. b razred: Martina Pogačar, Barbara Ziblar
8. a razred: Iztok Tomazin, Lucija Vrabič
8. b razred: Iztok Gortnar, Edo Povalej

— šolski prvaki

3. razred: Matjaž Dolinar, Mojca Repič
4. razred: Aleš Meglič, Barbka Štangl
5. razred: Dušan Bobič, Robert Rozman
6. razred: Jeni Ahačič, Borut Oman
7. razred: Jasna Borič, Irena Tišler
8. razred: Iztok Gortnar, Iztok Tomazin

Naloge o gozdovih

V letošnjem šolskem letu so učenci pisali tudi naloge o biološkem in gospodarskem pomenu gozdov ter njih varstvu. Gozdno gospodarstvo Kranj je za najboljše izbralo naloge naslednjih učencev naše šole: Jasne Borič, Jolande Dobrlet, Dušanke Primožič in Andraža Žitnika.

Bralne značke

Cicibanove

Centralna šola: Vesna Anko, Milorad Bajič, Mirko Bartolac, Mojca Bokan, Magda Borič, Jelka Bubalo, Zdenka Činč, Vladimir Čuk, Katarina Djeloševič, Kristina Dolžan, Mirjana Dubravčič, Vesna Florjanič, Igor Godnov, Nataša Gorjanc, Mirjana Grgič, Alenka Grm, Marko Hafner, Mirko Hrgovič, Irena Jaklič, Mojca Jakovec, Peter Jekovec, Alica Jerman, Anamarija Knific, Maja Knific, Nives Knific, Matjaž Kolar, Snežana Kostič, Mirena Košnjek, Andreja Krabonja, Robert Kralj, Igor Lavš, Emil Majeršič, Ana Markič, Matjaž Martič Boštjan Meglič, Irma Meglič, Marija Meglič, Jadranka Mesič, Marjetka Mlinar, Matjaž Mlinar, Iztok Nemec, Zoran Nikolič, Elizabeta Novak, Romana Ogrin, Aleš Oman, Robert Osmič, Metka Pogon, Darja Papler, Borut Pegan, Majda Pernuš, Majda Radič, Ana Rozman, Maks Sefkind-Valjavec, Marijana Sušnik, Cvetka Šemrl, Boris Šinko, Tomaž Štrukelj, Daša Tomazin, Renato Tomazin, Mirjam Toporiš, Suzana Tomažič, Beti Tušek.

Podružnična šola Dolina: Renata Bevk, Breda Kavčič, Darko Kavčič, Leonida Valjavec.

Prešernove I. stopnja

Goca Bajič, Mojca Bajželj, Irena Černilec, Tadej Derlink, Uroš Dobrin, Matjaž Dolinar, Mojca Dolinar, Renato Godnov, Matjaž Hrgovič, Sabina Jaklič, Marjana Keršič, Barbka Lazukič, Vida Meglič, Roman Mlinar, Polonca Peharc, Mojca Repič, Nives Smoljanovič, Alijana Šimac, Alenka Tadel, Jelena Varagič, Helena Vidic, Polonca Vogelnik, Ksenija Zaplotnik.

Podružnična šola Dolina: Drago Kozar, Edita Trplan.

Podružnična šola Podljubelj: Drago Ahačič, Goran Dragičevič, Anton Kavčič, Olga Klemenc, Boris Lausegger, Romana Leitinger, Polona Marn, Breda Meglič, Dušan Polajnar, Zlata Praznik, Damjana Škantar, Helena Toplak.

II. stopnja

Anka Bečan, Samo Bečan, Lojze Dovžan, Mojca Gorišek, Irena Hladnik, Barbka Janc, Marija Košir, Marko Mali, Oliver Ogris, Matevž Perko, Andrej Peternel, Rajko Sajovec, Barbka Štangl, Breda Uličnik.

Bronasta značka

Ajka Bešlagič, Irma Bohinc, Bojca Boštnar, Francka Dovžan, Anton Filipič, Jelko Gros, Mojca Hladnik, Rezka Janc, Igor Kosmač, Tonček Mali, Dragan Maturič, Nataša Medved, Franc Meglič, Franc Meglič, Katarina Meglič, Mojca Mrak, Romana Pravst, Irma Sajovec, Staš Srpčič, Valerija Štabuc, Sabina Zagoršek, Marko Zavelcina, Vlasta Zavrl, Ksenija Živkovič

III. stopnja

Ani Anko, Belkisa Brnjak, Alica Bubaš, Tatjana Dobrin, Alenka Dolinar, Anica Dovžan, Marija Dovžan, Stojan Drobnič, Dragica Gaberc, Lidija Gašperlin, Majda Hladnik, Vilma Kavčič, Zorka Kerec, Rajko Kerin, Ida Keršič, Irena Klofutar, Sonja

Klofutar, Danica Lampret, Tadeja Mali, Dragica Meglič, Breda Mežek, Vida Miklavčič, Vojteh Močnik, Marko Mokorel, Metka Novak, Borut Oman, Tanja Ovsenek, Bojana Pančur, Boštjan Patarič, Helena Polajnar, Jana Primožič, Franci Pungaršek, Anka Roblek, Marjeta Rotar, Igor Rupar, Iztok Sitar, Ida Smukovič, Darja Stegnar, Nataša Šavs, Viktor Švab, Ada Tišler, Marija Torkar, Danica Vodnik, Boštjan Zadražnik.

Srebrna značka

Helena Ahačič, Jasna Borič, Jolanda Dobrlet, Tatjana Dolinar, Lidija Dovžan, Danilo Golmajer, Jelka Hrovat, Stanka Janc, Darja Kavčič, Mojca Lauseger, Blanka Logar, Franc Majc, Micka Mali, Andreja Meglič, Viljem Pangeršič, Silva Polajnar, Dušanka Primožič, Sonja Vogelnik, Barbara Ziblar

Zlata značka

Marija Ahačič, Lucija Brezar, Iztok Gortnar, Marjeta Kikel, Dušan Markič, Sonja Šter, Emilija Tomazin, Iztok Tomazin, Leon Tomazin, Lucija Vrabič, Breda Zavrl.

ZAVOD ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE TRŽIČ

70
let

Peko
TRADICIONALNI ZNAK KVALITETE
MODE IN ELEGANCE DOMA
IN V SVETU

80-letna tradicija

+ sodobna tehnologija

= garancija kvalitete naših izdelkov

bombažna predilnica in tkalnica

tržič ☐ cesta jla 14 ☐ telefon 50-340 ☐ poštni predal 93

priporoča cenjenim potrošnikom:

beljene in surove bombažne tkanine (širina 80—260 cm)

konfekcionirano posteljno perilo
— belo
— enobarvno
— tiskano

posteljnino iz mešanice bombaža in modalnih vlaken, ki se ne mečka in je po pranju ne likamo

vključuje učence v svojo delovno organizacijo

ŽIVILA
KRANJ

— prodaja na debelo
— prodaja na drobno
— gostinstvo

se priporoča cenjenim potrošnikom!

---

stanovanjsko podjetje tržič

cankarjeva 1

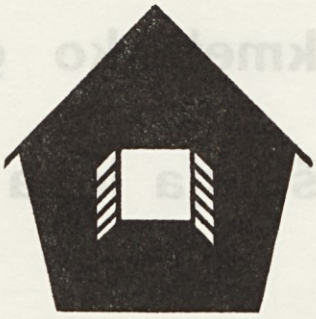

vzdržuje in gospodari s stanovanjskimi in poslovnim objekti v družbeni lastnini ter posreduje pri prodaji novih stanovanj

---

kartonažna tovarna ljubljana

grafična predelovalna industrija
ljubljana, čufarjeva 16
telefon 061 316-922

proizvajamo:
— računske trakove za seštevalne stroje in vse vrste kontrolnih in čekovnih trakov za register blagajne
— serviete, papirne krožnike, pivske podstavke, toaletni papir
— vse vrste zložljivih potiskanih škatel, vse vrste skupinske paletizirane embalaže iz valovitih kartonov, prevlečno embalažo, kombi doze, tipizirane zložljive škatle iz valovite lepenke, kartonske cevi in tekstilne cevke

po želji naročnika projektiramo, oblikujemo in svetujemo izdelavo embalaže

Mercator
p.e. PRESKRBA
TRŽIČ

obiščite našo blagovnico, poslovalnice na območju občine in specializirane trgovine, kjer vas bomo postregli z vsem, kar potrebujete!

velika izbira blaga, solidne cene in prijazna postrežba so garancija za obojestransko zadovoljstvo.

kmetijsko gospodarstvo

škofja loka – tozd tržič

proizvaja in prodaja kvalitetno meso in mesne izdelke

tržiška industrija obutve in konfekcije tržič — ulica heroja bračiča 1

nudi in priporoča

— usnjeno konfekcijo iz kozjih in drugih modnih velurjev (hanterje, jopiče, ženske jakne, krila, mokado jopiče, aviokomplete)
— sestavne dele obutve

prodaja

— vsa osebna zaščitna sredstva (delovne obleke, halje, čevlje, škornje, rokavice, maske, čelade)

združena lesna industrija tržič

telefon: 50—440, 50—496

solidno in konkurenčno

oddelki:

— žaga
— zabojarna
— tapetništvo
— pohištvo

nudi:

— rezan les vseh vrst
— stilno pohištvo, priznano v svetu

po naročilu opremlja:

salone, gostinske objekte, dvorane ter ostale reprezentančne prostore

oblačila

novost

tržič

telefon 50-478

izdelujemo priznano žensko in moško športno konfekcijo

komunalno podjetje tržič

dejavnosti: gradbena — komunalna — prodajna

učence, ki zaključujejo osnovno šolo,
vabimo, da se vključijo v uk naslednjih strok:

zidarske — steklarske — soboslikarske — vodnoinstalaterske — komunalne dejavnosti

Depo
sp
LETNO poročilo
1972/73
373.3(497.4Tržič)(047.1)
4004722
COBISS
KNJIŽNICA TRŽIČ

obrtno podjetje tržič

□ specializirane dejavnosti

pleskarstvo

mizarstvo - stavbeno
in pohištveno

polaganje plastičnih podov
in zidnih oblog

obrtno podjetje tržič

□ zadovoljilo vas bo

zanesljivost

solidnost

kvaliteta

obrtno podjetje tržič

□ prepričajte se

telefon 70158

poštni predal 64

tekoči račun pri sdk tržič
5152-0-601-11459

brzojavni naslov
obrtno podjetje tržič

pisarna trg svobode 33

obrtno podjetje tržič